

# "AVE MARIA"

je glasnik katoliškega življenja slovenskim izseljenecem v Ameriki in porok zvestobe Kat. Cerkvi.



Naročniki so deležni vseh duhovnih dobrat in milosti frančiškanskega Komisarijata.—  
Naročnina \$3.00, zunaj  
Združenih držav \$3.50.

Julij 1928.

Izdajajo slov. frančiškani v Ameriki.

20. Letnik.

## MOJ BOG, TI SI VELIK!

Ti! — — —

Bližam se tebi ljubeče skesano,  
moje ime ti od vekov je znano,  
tvoje pa meni mogočna skrivnost . . .

Ti! — — —

Gledati tebe in tvojo svetlost  
bitje nevredno si moje želi! —  
(Sladka, o sladka beseda je "ti" . . .)

"Nič smo pred tabo!" — vzduhujejo skladi  
krepkih, ponosnih gora, —  
"nič smo pred tabo" — zvene ti zakladi  
jasnih nebeških zvezda . . .  
"Tvoje ime veličastno, mogočno,  
slavljeno bodi na veke!" —  
Ljubko šumljenje daljne je reke:  
tebi prepevajo zbori duhov!  
Z njimi priroda veselo in zvočno,  
množica žarkov, cvetov . . .

Jaz! — — —

Mati mi zemlja je prašek samo  
v dolgem in silnem številu svetov!  
Rod moj: na vrtu prostranem drevo . . .

Jaz! — — —

V dušo je krvide zarijan obraz —  
strašne so grehov meglene praznine! —

Pridite, žarki iz božje globine!  
Rojen na novo bom, zopet bom čist . . .  
Naj bom najskromnejši v vencu duhov!

Jaz?

Lahno pero, na veji list . . .

Rev. P. Evstahij.



# Okrožnica "Miserentissimus Redemptor" sv. Očeta Pija XI.

O zadoščevanju, ki je dolgujemo vsi presv. Srcu Jezusovemu.

(Naslovili so jo, kakor običajno, na vse patriarhe, nadškofe in škofe, ki so v zvezi z Rimsko Cerkvijo.)

**Kako so se vse vlade sveta zarotile proti Bogu in Cerkvi.**



Potem ko je naš preusmiljeni O d r e š enik prinesel zveličanje človeškemu rodu na lesu križa, predno je odšel s tega sveta k Očetu, je v tolažbo svojim žalostnim apostolom in učencem rekel: "Glejte, jaz sem z vami vse dni do konca sveta." Mat. 28, 20. Te tako ljubezne besede so tudi Nam

vir vsega upanja in vse tolažbe; iste Nam prihajajo, častitljivi bratje, vsikdar v spomin, kadar ogledujemo s tega najvišjega razglednika človeško družbo, trpečo od tolikega zla in tolikih rev kot tudi sveto Cerkev, ki jo neprestano napadajo in stiskajo.

Nekdaj je ta božja obljava osrčevala boječe apostole, jih bodrila in vnemala, da so seme božjega nauka neustrašeno sejali v človeška srca; tako bodri in osrčuje ista obljava tudi sedaj sveto Cerkev k zmagi nad peklenskimi silami. Resnično, v vsakem času je Gospod Jezus podpiral svojo Cerkev; zlasti pa jo je podpiral, kadar je bila v večjih nevarnostih in stiskah. Vedno ji je nudil svojo pomoč na tak način, da je bila najizdatnejša za dotični čas in njegove razmcre. Prav torej piše sveto pismo o božji Modrosti, da "ona mogočno sega od konca do konca in vse ljubezni ureja. Modr. 8, 1.

Božja pomoč pa tudi ni manjša v naših časih, ko so se razpasle razne zmote. Bati se je že bilo, da bodo usahnili viri krščanskega življenja v sreih onih, ki so se odtujili ljubezni do Boga in njegovi službi.

## Dolžni smo zadoščevati.

Mnogi namreč ne poznajo, mnogi pa celo v nemar puščajo pritožbe, ki jih je govoril ljubezni Jezus v prikaznih sveti Mariji Marjeti Alacoque. Isto tako ne vedo, kar je želel in hotel reči ob koncu prikazanj njim samim v največjo korist. O tem, častitljivi bratje, vam želimo nekoliko obširneje pisati, namreč o dolžnosti, ki sili nas vse, da dajemo častno zadoščenje najsv. Srcu Jezusovemu. Iz tega spoznate Naš namen in voljo, da naj vsakdo izmed vas vnema svoje vernike za vse tisto, kar vam sporočamo v naslednjem.

**Zaupajmo v božje Srce!**

Med многimi dokazi brezmejne dobrotljivosti našega Odrešenika v novejšem času se posebno odlikuje eden. Ravno tedaj, ko je najbolj pojemala ljubezen vernikov do Boga, se je ista obnovila in vnela s posebnim češčenjem. Razodelo se je namreč bogastvo dobrote božje po češčenju Srca Jezusovega, v "katerim so vsi zakladi modrosti in vednosti". Kol. 2, 3. Ko je človeški rod izstopil iz Noetove ladje, je hotel Bog, da se je prikazalo znamenje priateljske zveze "mavrica na nebu"; tako je pokazal ljudem predobri Jezus svoje presveto Srce kot znamenje miru in ljubezni v novejšem viharnem času. Vsepolosod se je namreč kot kuga širila kriva vera, izmed vseh krivih ver najbolj prekanjen in strupen janzenizem, ki je učil, da se moramo Boga bolj bati nega ljubiti. Toda predobrotljivi Zveličar je s svojim presvetim Srcem, z znamenjem miru in ljubezni zagotovil ljudem sigurno zmago v tem boju. Temu podobno je tudi naš prednik Leon XIII, blagega spomina, občuduoč kako primerno je češčenje Srca Jezusovega, izjavil v svoji okrožnici "Annum Sacrum": "Ko so sveto Cerkev pri njenem rojstvu stiskali paganski cesarji, se je prikazal na nebu križ napovedujoč njeno slavno zmago. Zdaj pa imamo pred seboj drugo božje znamenje, namreč presveto Srce Jezusovo, iz katerega se blišči križ, obdan z ognjenimi plameni. V to Srce moramo trdno upati in od njega prosiči in pričakovati rešenje."

## Vzvišena je pobožnost do presvetega Sreca.

In v resnici, častitljivi bratje, ali ni v tem blaženem znamenju in v njegovem češčenju izražena naša vera in posebej še dano navodilo za popolno življenje? Saj nas pač Križani najbolje uči spoznavati Boga, ga bolj ljubiti in ga bolj velikodušno posmeti; zato so naši predniki vsikdar branili ta izvrstni način češčenja pred napadi obrekovcev in ga povzdigovali z največjo hvalo. Na vso moč so to češčenje pospeševali, kakor so to zahtevale časovne in krajevne razmere. Tako je po božji naredbi vedno bolj rastla pobožnost vernikov do presv. Srca Jezusovega. Nastale so povsod razne bratovščine z namenom, da širijo češčenje božjega Sreca. Odtod ona sveta navada prejemati vsak prvi petek v mesecu sveto obhajilo. Ta lepa navada se je že vsepovsod udomačila.

### **Posvetitev.**

Gotovo pa se odlikuje med drugimi pobožnimi vajami na čast presvetemu Srcu ljubezniva in spoma vredna posvetitev, s katero sebe in vse, kar imamo, posvetimo božjemu Srcu Jezusovemu. Kakor znano, je naš božji Zveličar razodel nedolžni učenki svojega Srca, sveti Marjeti Mariji, da ni te posvetitve želel toliko radi svoje pravice kot radi svoje brezmejne ljubezni do nas. Zato je ta svetnica prva izmed vseh jo opravila skupno s svojim duhovnim očetom Klavdijem Kolombierem. Nato so se posvetile mnoge posamezne osebe, potom družine in družbe, slednjič svetne oblasti, mesta in kraljestva.

Ker je pa v prejšnjem in tudi v našem času po spletkah hudobnežev prišlo tako daleč, da se prezira kraljestvo Kristusovo in se očitno napoveduje boj Cerkvi s postavami in predlogami narodov, ki so nasprotne božjemu in naravnemu pravu, da, celo z vpitjem v zbornicah: "Nočemo, da on vlada nad nami, se pa ravno po imenovani posvetitvi vzdiguje močan nasproten glas združenih častilcev presv. Srca Jezusovega v brambo njegove slave in njegovih pravic: "Treba je, da Kristus vlada nad nami. 1 Kor. 15, 25. "Pridi k nam tvoje kraljestvo." Bila je slednjič srečna posledica tega, da se mu je vsa človeška družba, ki po naravnem pravu pripada Kristusu, "kateri si je vse podvrgel," Ef. 1, 10, posvetila z navdušenjem. To se je zgodilo v začetku tega stoletja po našem predniku Leonu XIII. blagega spomina.

### **Praznik Kristusa Kralja.**

Ta tako blagoslovjen in vesel začetek, kakor smo povedali v Naši okrožnici "Quas primas," smo po veliki dobroti božji dovršili, ko smo na premnoge želje in prošnje škofov in vernikov ob sklepu svetega leta določili praznik Kristusa Kralja za vesoljni krščanski svet. S tem smo javno vpostavili najvišje kraljestvo Kristusovo nad vsemi stvarmi: tako nad posamezniki kot nad vso človeško družbo. Tedad smo že občutili radost onega velikega dneva, ko se bo vesoljni svet z veseljem in prostovoljno podvrgel presladkemu kraljestvu Kristusa Kralja. Zato smo naročili tedaj, da se na ta praznik ponovi posvetitev vsako leto v dosegu gotovejšega in bogatejšega sadu in bi se tako v Srcu Kralja kraljev in Gospoda gospodovavcev združili vsi narodi v krščanski ljubezni in v zvezi miru.

K tem pobožnim vajam in posebno k tako koristni posvetitvi, ki smo jo še posebej potrdili z ustavovitvijo praznika Kristusa Kralja, je primerno, da se pridruži še ena, katero, častitljivi bratje, hočemo malo razložiti; to je dejanje sprave ali zadoščenja, kakor se navadno imenuje ter se opravlja v čast presvetemu Srcu Jezusovemu.

### **Dolžnost zadoščevanja.**

V resnici, ako je prvi namen posvetitve ta, da se povračuje ljubezen Stvarnikova z ljubeznijo stvari, sledi naravno drugi, da se neustvarjeni ljubezni, na katero pozabljojo ali jo žalijo, na kakšen način zadoščuje; to našo dolžnost pa imenujemo dejanje zadoščenja ali sprave.

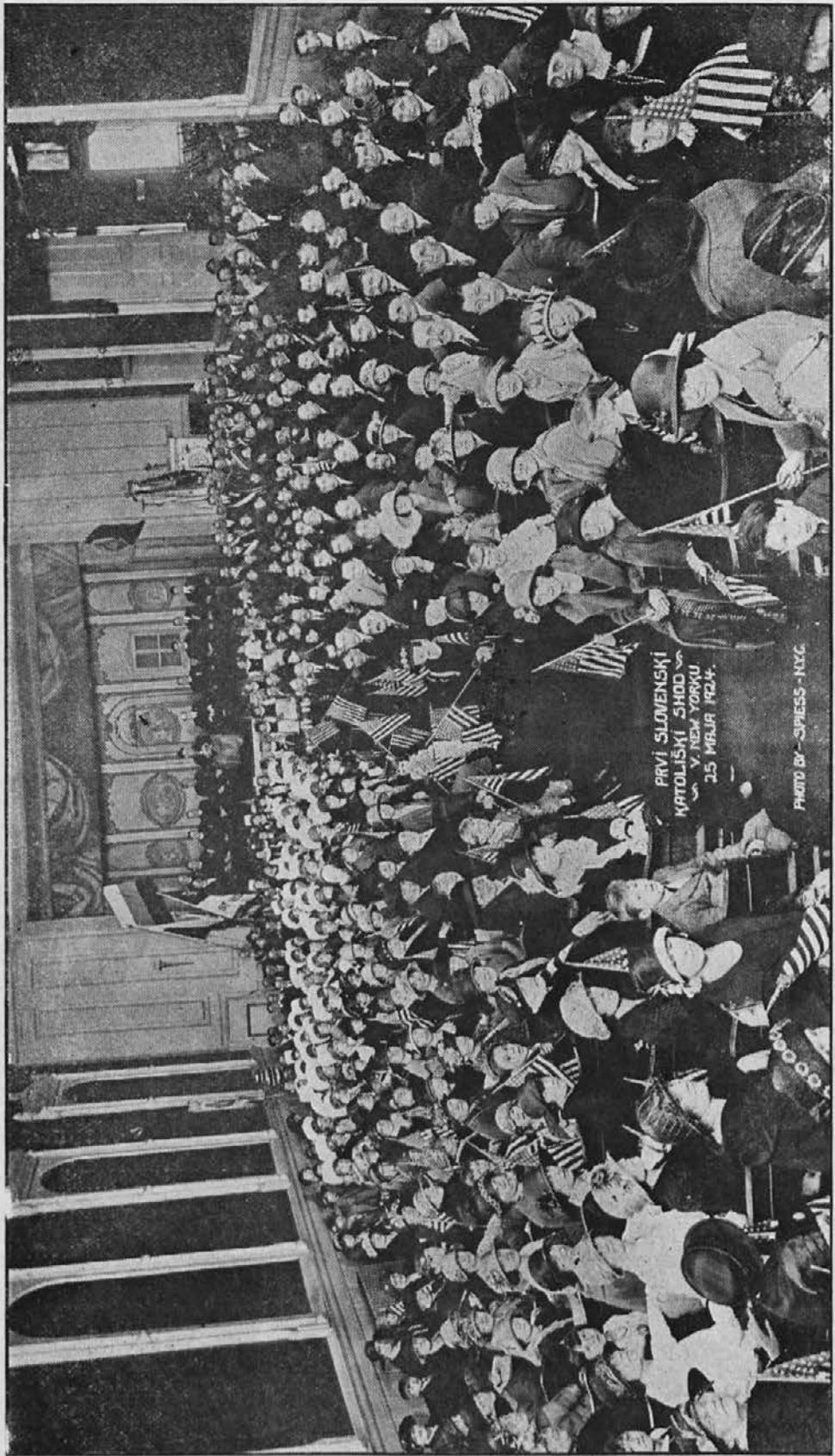
Prvo kot drugo dolžnost moramo opravljati iz istih razlogov, vendar k dolžnosti zadostovanja nas sili še bolj močan razlog pravice in ljubezni. Pravice, da zadostujemo za žaljenja storjena z grehi Bogu ter s pokoro popravljamo od Boga določeni red, ki smo ga bili razdrli. Ljubezni, da trpimo skupaj s Kristusom, krotkim in z zasramovanjem nasičenim in ga s tem po svoji slabosti vsaj malo potolažimo. Ker smo vsi grešniki in nas teže mnoge krivde, smo dolžni svojega Boga ne samo častiti, prositi in zahvaljevati kot najvišjega Gospoda ter delitve vseh dobrot; temveč mu moramo tudi zadostovati zaradi neštevilnih naših grehov in zanikarnosti, ki smo jih zakrivili. Tej posvetitvi torej moramo dodati zadoščevanje, ki izbriše naše grehe. Brez zadostitve namreč ne moremo biti prijetni Bogu.

Zadostovati mora človeški rod; kakor nas uči krščanska vera, je žalosten padec Adamov njemu in nam nakopal posledice greha. Po izvirnem grehu smo nagnjeni k hudemu in zapadli smo večni kazni v peklu. To temeljno resnico naše vere taje današnji ošabni modrijani, ponavljajoč staro Pelagijevo krijo vero. Zanašajo se na svojo lastno moč, češ, da morejo brez pomoči božje delati dobro in še napredovati v popolnosti. Te krive nauke človeške ošabnosti jasno zavrne apostol Pavel z besedami: "Po naravi smo bili otroci jeze." Ef. 2, 3. Ljudje so že v začetku spoznali dolžnost in potrebo zadostitve in so darovali Bogu nagnjeni po svojem naravnem četu celo javne žrtve, da bi ga potolažili.

### **Isto resnico potrjuje psalmist.**

Toda nobena ustvarjena moč bi ne mogla popolnoma zadostiti za človeške hudobije, ako bi ne bil Sin božji postal človek in prišel človeku na pomoč. To je Bog sam povedal po psalmistu: "Žrtve in daru nisi hotel, telo si mi pa pripravil. Žgavne daritve za greh ti niso bile všeč. Tu sem rekel: Glej, prišel sem." Hebr. 10, 5-7. Zares, on je sprejel naše bolezni in si je naložil naše bolečine. On pa je ranjen zaradi naših pregreb. Iz. 53, 4-5. Sam je nesel naše grehe na svojem telesu na les. 1. Pet. 2, 24. Izbrisal je dolžno pismo v postavi, ki se je glasilo zoper vas, ki nam je bilo nasprotno. On ga je odpravil, ko ga je na križ pribil. Kol. 2, 14. "Da bi mi umrli grehom in živelji pravičnosti." 1 Pet. 2, 24.

Četudi nam je preobilno zasluženje Kristusovo "izbrisalo vse grehe" Kol. 2, 13, vendar moramo dopolniti radi čudovite božje modrosti sami v svojem



telesu to, kar je premalo Kristusovega trpljenja za njegovo telo, to je za Cerkev." Kol. 1, 24. K češčenju in spravi Kristusovi, hoče reči apostol, moramo dodati tudi mi svojo hvalo in zadoščenje.

Vedno pa se moramo zavedati, da konečno vsa moč in zasluženje sprave zavisi od Kristusove kravne daritve na križu, ki se vsak dan ponavlja na naših oltarjih na nekrvavi način. Pri obeh daritvah pa je isti dar in isti darovavec, ki se je samega sebe daroval na križu, samo način darovanja je različen. Trid. zbor 22. seja kan. 2. Zato se morajo s to najsvetješo daritvijo združiti žrtve duhovnikov in vernikov, da bodo tudi oni "žive žrtve, svete in Bogu dopadljive." Rim. 12, 1. To potrjuje tudi sveti Ciprian ko pravi, da se Gospodova daritev ne opravlja v naše pravo posvečenje, ako mi ne združimo svojih žrtev in daritev ž njegovo. List 63, 381. Zato nas opominja apostol, da "vedno nosimo na svojem tele-

su Jezusovo smrt s seboj." 2 Kor. 4, 10. "Po krstu smo namreč ž njim pokopani v smrt." Rim. 6, 4. Ni zadosti torej, da svoje telo križamo z grehi in željami vred s tem, da "bežimo pred pogubljenjem, ki vlada na svetu vsled pregrešnih strasti," 2 Pet. 1, 4, temveč, da "se Jezusovo življenje očitno pokaže tudi na našem telesu," 2 Kor. 4, 10, in "deležni njegovega večnega svečeništva darujemo darove in žrtve za grehe." Heb. 5, 1. Svečeniške službe namreč niso deležni samo duhovni, ki od sončnega vzhoda do z pada opravljamjo čisto daritev, temveč vsi kristjani. Prvak apostolov jih zato po pravici imenuje "izvoljeni rod in kraljevo duhovstvo," kateri morajo opravljati "daritve za greh," ne samo zase, ampak za vse človeštvo in to skoraj na isti način kot vsak duhovnik, izbran izmed ljudi in za ljudi postavljen v tistih rečeh, ki se tičejo Boga." Heb. 5, 1.

(Konec prih.)

## Drugi govor o kolektah.

(Po sv. Leonu Velikem iz I. 442.)

"Predragi! Dolžnost kristjanov je, da z vsem spoštovanjem izvršujejo navodila in ukaze, ki so jih prejeli od apostolov. Apostoli, možje častitljivega spomina in učitelji resnice, so učili, naj verniki pobožno molijo. Odlikujejo naj se pa tudi v krščanskih delih usmiljenja, da ne bodo kakor pogani, ki hite v svoji slepoti za praznovernimi šegami in običaji. Kakor imajo nečisti duhovi veselje nad praznoverjem teh, ki ne pozna pravega Boga, tako jim udejstvovanje prave pobožnosti kristjanov povzroča največje skrbi in muke. Nad vsakim napredkom v dobrem se huduje brezbožnik. Da bi bila verna srca kristjanov obvarovana pred zvitimi nakanami hudočnega duha, je zaklical svojcem veliki apostol narodov sv. Pavel, rekoč: Ne vlecite jarma s pogani. Kakšno tovarištvo ima pravični s krivičnim, kako zvezo luč s tmino? Zopet dalje taisti apostol prisavlja: Bežite, bežite izmed njihove srede, tako govori Gospod po preroku. Ne dotaknite se nečistega! Sveta cerkev je v svoji prevdarenī skrbi določila dan, — na katerega tudi vaši brezverni sosedje kličejo k malikom in služijo satanu, — da vi na ta dan, vsak v svojem okraju mesta, prinesete svoje darove v cerkev. Kljub temu, da ne more vsakdo izmed vas enako darovati, mora biti ljubezen do bližnjega

enako velika. Ni vrednost daru merilo darežljivosti, ampak namen, s kakšnim srcem darujete. Zato naj se tudi manj premožni odlikujejo v delih krščanske ljubezni. Naj darujejo bodisi še tako mal dar in naj tako prihite na pomoč ubogim in trpečim. Četudi je dar premožnejših morebiti večji, vendar ni dar ubogega nič manjši, če je dal svoj dar iz dobrega namena. Seveda pričakujemo od tistega, ki ima več posejanega, tudi večjo žetev; toda tudi majhna zrnca morejo roditi lepe sadove pravičnosti. Nepristranski in zvest je naš sodnik, ki nikomur ne bo odvzel zasluzenega plačila. Želi, da se zavzamemo za reveže, kajti na sodnji dan bodo usmiljeni prejeli obljudljeno krono plačila. Po Kristusu Gospodu našem, ki živi in kraljuje z Očetom in s svetim Duhom. Amen."

**Opomba:**—V knjigi "Liber pontificalis" beremo, da je papež Evarist (100-109?) razdelil rimske mesto v sedem okrajev in vsakemu takemu okraju je postavil enega diakona, ki je vodil skrb za uboge. V ta namen so bila tudi postavljena posebna poslopja, ki so jih imenovali diakonije (diaconiae). Te diakonije so bile povečini združene s cerkvami.

—Rev. P. Podbregar.

Janko Poljanšek:

### VZBUDI SE, TAŠČICA!

Vzbudi se, taščica naša,  
vzbudi se, dragica naša! —  
Ata so rekli: "Nič več —!"

Taščica, tak ljubezniva,  
enkrat vesela je, živa,  
potlej za vselej umre . . ."

"Stenska če ura obstane,  
Spet jo navij — in se zgane,  
bije, tiktaka naprej . . .

V vrtu zdaj zemlja jo krije. —  
Srce pa čuti še: "Ni je!  
Prejšnje veselje je proč!"

## Zmaga presv. Srca.

S. Lavoslava.



RAV dobro se ga še spominjam.

V velikem sanatoriju za jetične je ležal že mesece in mesece. S hladno ravnodušnostjo je pričakoval trenutka, ki ga reši zemeljskega trpljenja. Ta, za vsakega človeka usodepolna ura, se je bližala bolj in bolj. Zdravniki in sestre strežnice mu niso prikrivale nevarnosti — pa ni niti trenil z očesom. Nasmehnili se je in dejal s hripavim glasom: "No ja, bo pa konec vsega."

Pogled na težko bolnega Mr. B. je bil presulnjiv. Obraz mu je bil upadel. Nos je postajal z vsakim dnem ostrejši. Ustnice so mu bile višnjeve in stisnjene. Oči so žarele s čudnim bleskom in na licih sta mu cveteli dve sumljivi roži — pečat smrti. Roke in vrat — kost in koža. Dihal je težko. Od časa do časa ga je posilil hud kašelj. Ko ga je popustil, je utrujen omahnil na mehke blazine.

Ravno tega, da bo kmalu "konec vsega", so se skrbne strežnice najbolj bale. Vedele so, da bo kmalu potekel tudi čas milosti za Mr. B., ki je bil drugače dober, z vsem zadovoljen in potrpežljiv. — Kadar so pa omenile duhovnika, sv. zakramente, mu je obraz zatemnel in prosil jih je, naj ga ne vzne-mirjajo, naj ga puste umreti v miru. Kolika muka za dobre strežnice, ko so videle, kako je pri polni zavesti in z odprtimi očmi drvel proti prepadu, ki je pretil, ga požreti vsak trenutek.

Ker sestre strežnice niso nič opravile pri trdovratnežu, so dvakrat poklicale slovenskega duhovnika, ki ima svojo župnijo v bližini. Blagi gospod mu je govoril o vsem, o čemer je le mogel misliti, da bi utegnilo ganiti njegovo srce. Vsi dokazi, vse prigovaranje — bob v steno. Razočaran, s težkim srcem, je gospod odhajal. Tako rad bi bil izvlekel izgubljeno ovco iz trnja, jo zadel na ramo in jo ponesel nazaj k Gospodu — pa ni marala.

Ko so že vsa sredstva odpovedala, je sestra strežница poslala še mene v boj. Mislila je, da bom kot njegova ožja rojakinja morda le kaj dosegla. Pa se je varala.

Sprejel me je prijazno, z veseljem. Imel je priložnost se pogovoriti v materinem jeziku. Pogovarjala sva se o daljni domovini. Udarila sem na stru-

no materine ljubezni (mati mu še živi v domovini in ljubil jo je neizmerno). Pri spominu na njo so se mu orosile oči. Dejala sem, da pač ne more biti tako krut, da bi ta udarec, za njo izguba njega, še povečal s tem, da bi umrl brez sv. zakramentov. Histro je zasukal pogovor v drugo smer; ker mu nisem hotela slediti, je poskušal pa on mene "izpreobrniti". Z navdušenjem je govoril o evoluciji, dokazoval "lumparije farjev", tajil pekel, "črnega". Vse te modrosti se je naučil iz brezverskih časopisov, ki jih je še v sanatorij dobival. Uvidela sem, da je vse zaman. Ubogi človek je bil preveč zaslepljen. Nobe-na stvar ga ne more rešiti pogube — samo Bog, ki ima srca v svoji oblasti, ga lahko nagne k poboljšanju.

Sestri strežnici sem povedala izid obiska. V žalosti je povesila glavo. Črez nekaj trenotkov, kot bi se izbudila iz globokega premišljevanja, vzklikne: "Čakajte! Vem, kaj storimo! Škapulir srca Jezusovega mu podtaknem pod blazino. Presveto srce ga mora rešiti! Vse trpljenje in križe, vse naše molitve darujmo za zaslepljenca."

In res, sledil je naskok na presveto Srce. Nikdo mu ni več govoril o sv. spovedi — to delo so sestre prepustilo božjemu Srcu.

Preteče nekaj tednov. Neke sobote zvečer pa priteče sestra strežnica vsa vesela v mojo sobo: "Ali že veste? Uganite, kaj je novega!"

"Ne morem! Povejte!"

"Mr. B. je ravno kar prejel vse zakramente za umrjoče. Nikdo mu ni omenil niti besedice o spovedi. Sam je prosil za duhovnika. Kako sem vesela! Vidite, presv. Srcu ga je zmagalo. Povem mu, komu se ima zahvaliti za to veliko milost."

Črez par dni sem obiskala Mr. B. in mu častitala. Zadovoljen nasmeh mu je igral na ustnih. Okrog roke je imel ovit rožni venec in na omarici pri postelji je imel križ.

Drugi dan ponoči je umrl. Njegov brezverni brat ga je pustil pokopati brez duhovnika, na neblagoslovljenem prostoru. Pa vseeno nam je bilo lahko pri srcu: Vedeli smo, da mu je bilo božje Srce milostljiv Sodnik.



Slovanska apostola



sv. Ciril in Metod.

## Molitev k sv. Cirilu in Metodu.

(Iz molitvenika "Kruh življenja".)

Sveti Ciril in Metod, blažena slovanska apostola, ki sta se trudila, da rešita naše ljudstvo pogubnega poganstva in ga pripeljeta k sveti veri, v vajino mogočno varstvo priporočam vse slovanske narode. Priporočam vama naše otroke, našo mladino, naše družine. Po milosti vajinega apostoilstva naj se tako pouče in utrdijo v sveti katoliški veri, da jih ne bo nobena skušnjava omajati v veri, nobena obljuba od nje odvrniti. Ponižno vaju prosim, spominjajta se nas pri milostljivem Bogu in goreče prosita za zedinjenje vseh slovanskih rodov v eni in isti Cerkvi, da se po presveti Evharistiji, ki je vez edinosti in ljubezni, in iz katere ima krščanstvo vso svojo moč, vso slavo, vso lepoto in vse dobro, med vsemi Slovani razširi in utrdi pravo in resnično krščanstvo. Amen.

O Bog, ki si nas po svetih bratih Cirilu in Metodu poklical k edinosti svete vere, zedini zopet naše ločene brate s svojo katoliško Cerkvijo; naj bo kakor v nebesih tako tudi na zemlji le ena čeda in en najvišji pastir. Za to te prosimo po zasluzenju Jezusa Kristusa, po priprošnji prečiste Device Marije, svetega Cirila in Metoda in vseh tvojih svetnikov. Amen.

## Nočni vlomilec.

Spomini na jubilejno proslavo nicejskega cerkvenega zbora v Rimu l. 1925.

P. Krizostom Sekovanič, O.F.M.



OJA sobica je gledala z velikim oknom na teraso, vso prenapolnjeno s palmami, oleandri, kaktusi in cipresami; na balustradi je gorela dolga vrsta živih pestrih begonij. Globoko spodaj pa je enakomerno valovilo življenje Merulanske ulice: krik razposajenih rimskih dečkov, otožni glasovi prodajaveev sadja, tuljenje avtomobilov, ostri žvižg voznikov, dolgočasni zvon cestne železnice — vse to se je zlivalo v en sam nejasen vrišč, ki me je motil pri študiranju, pri molitvi in pri počitku. Ni čudno, da sem gojil tihe želje preseliti se na vzhodno stran našega kolegija, kjer bi imel pod seboj same prelepe vrtove s svojim bujnim zelenjem in s svojim sladkim pokojem. Ta moja želja se mi je nepričakovano kmalu izpolnila.

Bilo je v soboto, 7. novembra, leta 1925, na večer pred začetkom slovesne proslave 1600-letnice nicejskega cerkvenega zbora. Veliko sem se ubijal ta dan s svojimi filozofskimi knjigami; zato sem se zvezčer dobesedno zgrudil v posteljo in v par minutah trdno zaspal.

Sredi noči me zbudi močno trkanje. Moja postelja je bila obrnjena z vzglavjem proti oknu, z vznožjem pa se je tiščala stene, ki je bila oknu nasproti. Bila je mesečna noč in srebrni lunini žarki so jasno padali skozi okno v sobo in srebrili steno pred menoj. — Zbudi me torej imenovani ronot. Odprem oči in — o groza! — na steni, ki je bila tako leno oblita z mesečno lučjo, na tej beli steni se premika človeška senca. Joj, sem vzdihnil — saj sanjam; to vendar ne more biti resnica. Pa podoba je bila tako čudovito jasna: roke dvignjene, glava nekoliko nagnjena, noge pa široko razkoračene. Prijel sem se za srce, ki mi je burno vrelo, hoteč mi raznesti prsi. Senca se je tedaj premaknila, segla je z desnico nekam za pas in privlekla na dan — samokres. Čisto jasno sem se tedaj zavedel, kaj se godi. Lasje so se mi neprijetno naježili in obšla me je groza. Na oknu stoji vlomilec — ropar. Ustrelil me bo in mi bo odnesel — kaj, Nič — saj nič nimam. S tistimi filozofskimi knjigami, ki so lepo razvrščene tam zadaj v predalu nad pisalno mizo, si bo pač slabo opomogel. Drugega pa v sobici skoro da nisem imel. Hotel sem se dvigniti in zakričati — toda niti ganiti se nisem mogel. V tistem trenotku pa se je ropar sklonil in je zamahnil proti meni z oborženo roko. Vedel sem, kaj to pomeni — smrt je neizogibna. Planil sem kvišku — in . . .

“Padre, non si disturbi — pater, ne vznemirjajte se!”

Spoznal sem glas. Na oknu je stal naš domači hlapec s kladivom v roki.

“Oprostite, pater! Veste — nisem mogel spati. Ker imam pa podnevi toliko dela, sem hotel nekaj izvršiti ponoči. Jutri bo procesija s podobo presvetega Odrešenika, zato sem začel pribijati žeblje za vence in lampijone na oknih. Saj veste, da mora biti naš kolegij jutri kar se da lepo razsvetljen.”

Nasmehnil sem se ter se vrnil v posteljo.

Razumljivo je, da tisto noč s tako razburjenimi živci nisem mogel več zaspasti.

\* \* \*

Naslednji dan okrog devetih dopoldne stopi v mojo sobo pater Andrzej Tomaszewski, moj najdražji prijatelj.

“Ne daj se motiti,” mi je dejal obzirno in sedel na stol poleg klečavnika.

Na mizi pred seboj sem imel odprte tri filozofske brošure o francoskem filozofu Bergsonu. Pripravljal sem za šolo magistrale.

“Danes mi Bergson kar nič ne gre od rok,” sem vzdihnil, odložil pero ter obrnil stol proti tovarišu. “Celo dopoldne sem napisal komaj pol strani.”

“Vidiš, dragi moj, to je že jasno znamenje, da ti nisi rojen pod filozofsko zvezdo, ker pravemu filozofu se pero nikdar ne ustavi. Druga stvar pa je: pravi filozof išče neprestano Boga in ga nikdar ne najde. Ti pa si Boga že davno našel.

“Ljubi moj,” sem mu odvrnil smehljaje, “človek najde Boga, če le hoče. Moderni filozofi pa že začnejo svoja razglabljanja s trdnim namenom izogniti se vsemu, kar bi jih moglo privesti k Bogu. Pa včasih so ti ljudje zelo nerodni in Bog se jim prikaže tam, kjer so ga najmanj pričakovali. — Meni je n. pr. Bergsonova filozofija v marsikakem oziru zelo všeč. Dasi je on sam brezverec, vendar se mi zdi, da tiči v njegovi ‘evolution creatrice’, v njegovem ‘razvoju, ki večno ustvarja samega sebe,’ da tiči v njegovem ‘večnem življenju’ — Bog. In kako krasno govori ta človek o nesmrtnosti! Pravi, da je smrt začetek življenja. Ali ni to krasno premišljevanje prav za ta mesec november, za mesec smrti, ko na vrtu vse umira in vene, umira le navidezno, da bo nato spomladi zopet še lepše oživel. Smrt je torej začetek življenja — smrt je življenje samo — smrti v pravem pomenu besede sploh ni — priznavamo edinole življenje. Kake krasne misli. Vredne so, da bi jih človek preudarjal kleče pred tabernakljem.”

“Nikar ne filozfiraj več!” me je zaprosil iskreno. “Filozofija me vedno dolgočasi. Povem naj ti

raje, zakaj sem te prišel obiskat."

"Zakaj?" sem radovedno uprl vanj oči.

"Pri patru prezidentu sem bil pravkar in sem ga prosil, naj ti odkaže mojo sobico, ko jaz odidem."

"Ali resno misliš na odhod?"

"Je že vse gotovo. Pater general mi je že dal dovoljenje. Zdaj čakam le še na odgovor patra provincejala iz Krakova."

"Škoda, velika škoda," sem vzdihnil odkrito-srčno.

"Kaj škoda! Ali me ne vidiš, kako umiram tu? Čez tri mesece bi me že lahko odnesli v frančiškan-sko grobničo na Campo Verano."

"Pa meni bo žal za teboj," sem mu odvrnil ter mu pogledal v čudovito beli obraz, na čigar licih so mu trepetale sumljive karminaste rože. "Glej, ti si edini, ki sem ti mogel pogledati v dušo in ki sem ti odprl svoje srce na stežaj . . ."

"Pomisli, dobil boš tolikanj zaželjeno sobico z oknom na same sveže vrtove. Ali ni moj odhod zate velika pridobitev?" se je veselo zasmjal.

"Tvoje sobice se ne bom branil. Danes si je želim stokrat bolj, kot včeraj."

"Kako to?" me je vprašal.

"Nocoj sem imel obisk. Premisli, sredi noči je prišel skozi okno v mojo sobo pravi, resničen vломilec, ropar s samokresom v roki . . ."

Na dolgo in široko sem mu opisal nočni dogodek z vsemi potrebnimi in nepotrebnimi podrobnostmi in oba sva se presrčno smejal.

Naenkrat pa se je tovarišu obraz zresnil. Nekam otožno me je vprašal:

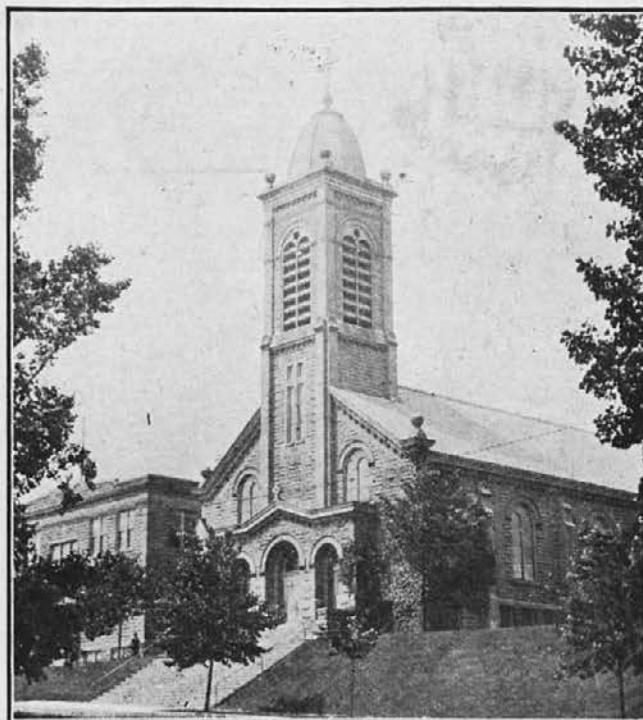
"Povej, na kaj si mislil v tistih trenotkih, ko te je dozdevni ropar hotel ustreliti?"

"Na kaj sem mislil? Nič nisem mislil. Pač — mislil sem, kako bi se rešil, na kak način bi ušel roparju."

"In nisi nič mislil na svojo dušo, na popolno kesanje, na Boga?"

"Odkrito ti povem: tega nisem mislil. Moji živci so plamteli in po možganih mi je vrelo. Pobožne misli so v takem položaju po mojem naziranju nemogoče."

"Tako je," mi je pritrdil odločno. "V svojem življenju sem bil dvakrat v smrtni nvearnosti. Obakrat sem mislil le na rešitev svojega življenja in nikdar na popolno kesanje. Prvič je bilo nekaj dni po dovršeni gimnazijski maturi. Kopal sem se s tovariši. Predaleč v sredino Visle sem si upal. Zmanjkalo mi je moči in pričel sem se potapljati. Obupno sem klidal na pomoč. Zadnji trenotek so me potegnili nezavestnega na čoln. Ves čas pa, ko sem se boril s smrtno, mi je gorela v možganih ena sama misel, misel, kako bi si otel življenje. — Drugič sem bil v smrtni nevarnosti nekaj tednov po svoji novi maši. Službo božjo sem opravil v majhni podružni



Cerkev sv. Cirila in Metoda v Sheboygan, Wis.

cerkvi, kako poldrugo uro oddaljeni od samostana. Ko sem se vračal, so me napadli sredi samotnega gozda trije s puškami oboroženi podivjani fantje. V začetku sem mislil, da se v neumni razposajenosti le šalijo. Hotel sem jih počakati in jih resno posvariti. Ko pa mi je prirčala ena izmed krogelj tik nad glavo in ko me je druga v istem hipu ranila na rami, sem spoznal, da je stvar resna. Kakor blazen sem se spustil v beg, fantje pa za menoj. Pričela se je divja gonja. Od časa do časa sem čul za seboj strel. Spomnim se, da sem bil tedaj brez vsake misli. Nagon pred strašno slutnjo me je silil, da sem bežal, bežal . . . Slednjič sem se zgrudil vsled one-moglosti. Sredi ceste sta me pobrala dva kmeta ter me spremila v samostan. — Vidiš, tako smo ustvarjeni. Zato nam pa kliče Zveličar: "Bodite vedno pripravljeni!" Kdor je vedno pripravljen, temu popolno kesanje ob smrtni uri ni potrebno. Kdor pa se zanaša na popolno kesanje v zadnji uri — ta je v strašni zmoti. Po moji misli že nosi tak človek zapisano svojo obsodbo na čelu."

"Kako veliko resnico si izrekel. Ko bi to hoteli doumeti tisti, ki se kopljajo v morju najstrašnejših hudobij in najostudnejših pregreb!"

"Če natančno preudarim," mi je dejal počasi tovariš, "je bila pravzaprav ta velika resna misel tista, ki me je privédel v samostan."

Postal sem radoveden. Vedel sem, da je pater Andrej sin plemenitih in zelo bogatih poljskih staršev, vendar vzroka svojega vstopa v red mi še ni

razodel. Tudi zdaj nisem hotel biti nadležen; vprašal sem ga boječe:

"Pater, ali bi mi hotel morda to natančneje razodeti?"

"Oh, kako si pa že radoveden."

"Če ti ni ljubo, pa raje molči. Tudi jaz znam zatajiti svojo radovednost."

"Poslušaj!" mi je dejal ljubeznivo. "Imel sem sestro. Njeno lepoto ti ne morem popisati . . ."

Rad sem mu verjel, da je bila njegova sestra lepa, zakaj on sam je bil tako nežno lep, da sem osupil, ko sem ga prvič videl.

"V dvaindvajsetem letu je bila, ko sem obiskoval prvo leto univerzo v rojstnem mestu Krakovu. Njena lepota ji je bila v pogubo. Zapeljal jo je neki poročen mlad grof. Mama seveda o tem razmerju niti slutila ni; tudi jaz sem zvedel to le slučajno. Ko sem se popolnoma uveril o resničnosti tega žalostnega razmerja, sem stopil neko popoldne v njeno sobico. Stala je pred ogledalom v jahalni obleki. — Ravno je hotela oditi na dirkališče ter se sniti z imenovanim grofom. Ježa je bila že od nekdaj njen najpriljubljenejši šport. Stopil sem k njej in sem jo objel. Le-ta se je nasmehnila in mi pogledala v oči, ki so bile vse solzne. "Kaj ti je, bratec?" me je vprašala z vso sestrinsko ljubeznijo. "Ivana, zvedel sem o tvojem razmerju z grofom. Nikar ne hodi po tej poti dalje! Nehaj zaradi mame, zaradi Silvane, zaradi mene, zaradi dobrega imena naše plemenite rodbine, nehaj zaradi svoje neumrjoče duše! Ivana, ostani doma! Ne hodi na dirkališče!" Izpustil sem jo. Najprej me je gledala začudeno, nato pa se ji je spremenil obraz v strašni jezi. Z bičem, ki ga je

držala v rokah, je zamahnila proti meni in kriknila: "Ven! Proč! Jaz delam, kar hočem. Ne potrebujem nobenega pokrovitelja!" — Potrt sem odšel v svojo sobico, Ivana pa je odjezdila na dirkališče.

— Nekako dve uri potem so jo pripeljali nezavestno v avtomobilu domov. Na dirkališču se je ponesrečila — kako, še danes ne vemo. Zdravniki so se nad vse trudili, da bi jo spravili k zavesti. Po brezuspešnem trudu so slednjič izjavili, da je vsako upanje v ozdravljenje brezmiselnno. V mojem srcu pa je vstalo tedaj nekaj strašnega. Videl sem sestrino dušo v smrtni senci stokajočo, pred njo pa odprto brezno večne pogube. Uboga Ivana! Tvoja duša je mrtva in kmalu bo mrtvo tudi tvoje telo — tedaj gorje, trikrat gorje! — Zgrudil sem se pred tabernakelj v domači kapelici in izgovoril tele besede: "Gospod, ako ji daš milost, da se še enkrat zave in da prejme zakramente — bom sebe posvetil tebi v samostanu." — Ko sem se vrnil, me niso pustili v sobo, češ, da se je sestra zavedla in da je duhovnik pri njej. — Pobožno je nato prejela sveto obhajilo in umrla . . ."

"In ti si stopil v frančiškanski red," sem dejal ganjen.

"Da," mi je odvrnil tiho.

"In kaj je rekla k temu mama? Ali ti ni branila?"

"O to je pa žalostna zgodba. Njene solze in njeni prošnje so mi srce naravnost razkosale. Prepričevala me je, da lahko tudi med svetom Bogu služim, slikala mi je v najžalostnejših barvah usodo naše grofovske rodbine, ki da bo z menoj izumrla in ona sama — uboga vdova — ne bo imela nobene to-



Notranjščina cerkve sv. Cirila in Metoda v Rock Springs, Wyo.

lažbe v starosti. To je bila zame strašna preizkušnja. O tem, da sem napravil obljubo, nisem črhnil nobene besedice, ker bi moral potem razodeti tudi sestrin greh; to pa bi bil nov udarec za pobožno mamo."

"In kaj meni tvoja mama zdaj?"

"Zdaj je vsa srečna, srečna in ponosna, da ima sina duhovnika in redovnika. Vera ji je dala moči in tolažbe. Mlajša sestra Silvana se je prav dobro poročila. V družini vlada vzorna ljubezen."

"In tvoja sestra Ivana je zdaj v nebesih. Ti si ji pripravil prostor tam gori."

"Upam v božje usmiljenje . . ."

\* \* \*

Pater Andrzej je odšel, jaz pa sem obsedel pri pisalni mizi in se zamislil . . .

V svilnatih svatovskih oblekah je odšumela mimo mene dolga vrsta modrih devic s srebrnimi svetilkami v rokah. Med njimi sem opazil tudi tovariševu sestro v nepopisni lepoti. Kako je bila podobna bratu!

"Ali veš, Ivana, kdo ti je nalil v tvojo svetilko olje milosti božje? Ali veš, kdo te je odel v belo svatovsko obleko? Ali veš, kdo ti je izvojeval neprecenljivo srečo, da si bila pripravljena ob Ženinovem prihodu in da te je večni Ženin povabil k svatbi božjega uživanja? Ali veš, kdo te je v zadnjem trenotku potegnil iz žrela večne pogube?"

Oglasil se je zvon in odšel sem na kor.

\* \* \*

Zvečer sem se udeležil velikanske procesije v proslavo 1600letnice nicejskega cerkvenega zbora.

Slovesnosti ni mogoče popisati. Neverjeten sijaj! Udeležile so se je neštete množice duhovnikov, redovnikov in udov raznih družb — sami moški; ženske niso imele dostopa k procesiji. Ulice, skozi katere je šla procesija, so bile bajno razsvetljene z lampijoni, svečkami, električnimi žarnicami in transparenti. Posebno ženski samostani so se v tem odlikovali. Samo ob sebi pa je umevno, da je nosil v tem oziru krono prvenstva naš kolegij sv. Antona, ki ga je moj "nočni vломilec" s toliko skrbjo okrasil. — Skozi okna palač so visele raznobarvne preproge, ki so bile mnogokrat obrobljene z bogatimi zlatimi trakovi. Bajno razsvetljena je bila zlasti lateranska bazilika in palače okrog nje. Ko smo stopili v cerkev, mi je kar vzelo vid od velikega bleska. Ne hote sem kriknil od začudenja. Nešteti lestenci, razvrščeni v lepem redu po celi baziliki so omamili za hip vsakega, ki je vstopil. Kanonik-ceremonijar nam je odkažal prostor sredi cerkve. Mimo mene je šla zdaj vsa nešteta množica duhovništva in redovništva ter uniformirani oddelki raznih družb z banderi, zastavami in kipi. — Za frančiškani so šli konventuali, nato dominikani, benediktini, očetje božje besede, cistercijeni — med njimi cela vrsta opatov,

— nato svetni klerus v roketih in s svečami v rokah; med temi je bilo tudi nekaj črncev in Mongolov. Nato je prišlo 300 pevcev, godba, lateranski kanoniki v hermelnih, nekaj sijajno oblečenih dignitarjev grške cerkve, nekaj škofov raznih obredov in slednjič kardinal v dragocenem ornatu z veliko asistenco. Takoj za kardinalom pa so nosili v rdeče halje oblečeni možje velikansko starodavno podobo "Najsvetejšega Odrešenika", vso obdano od vencev, trakov in lučic. Ko so prinesli podobo v baziliko, je izbruhnil med množico velikanski pozdravni krik. Vse je ploskalo in klicalo podobi dobrodošlico. V to navdušeno kipenje pa je udarila naenkrat mogočna godba. Nemogoče mi je popisati lepoto tistih trenotkov. Bazilika je bila eno samo žarno, vriskajoče in pojoče sonce, v katerem se je utrinjala pestrost dragocenih oblek, bander, zastav, kipov in zlatih



trakov. Zdelen se mi je, kot da se vse to ne godi več na zemlji.

Tedaj pa se je nagnil naenkrat k meni pater Andrzej — sam Bog vedi, kako me je mogel najti v tej gnječi — in mi zaklical prav v uho:

"Glej, vsi so svatovsko oblečeni! Vsi so pripravljeni na Gospodov sprejem."

Mimo so prinesli podobo. Pomešal sem se med duhovnike, ki so zaključili sprevod in sem srečno prišel prav pred oltar v sredini, kjer so se vršili nadaljni obredi pred čudežno podobo. Na prižnico je stopil pater in v ognjevitih besedah pojasnil pomen slavnosti. Med tem je bilo izpostavljenlo Najsvetejše. Pridigar je zaklical: "Evviva Gesu!" Orjaški "evviva" je napolnil svetišče.

"Kako pozdravlja ženina," sem pomislil ter se ozrl po cerkvi, ki ni bila nič drugega, kot ogromno morje človeških glav. Pa me je pri tem pogledu na enkrat zbolelo srce. Spomnil sem se, da je v tem svetišču mnogo takih, ki so prišli sem le iz radovnosti, katerih obrazi so praznično jasni in svetli, duše pa so jim temne in mrtve. To so ljudje brez svatovske obleke, to so nespametne device brez olja v svetilkah.

Kardinal je podelil blagoslov z Najsvetejšim, na kar je zadonela po baziliki sklepna himna.

Ko sem se vračal v kolegij, sem jasno čutil, da se mi je nasrkala duša mnogo novih lepot.

\* \* \*

Na koncu bi pa rad razodel skrivnost tebi, dragi prijatelj, ki si prebral mojo zgodbo o nočnem vložilcu. Pridi bližje! Prav v uho ti hočem govoriti, da naju ne bo kdo slišal.

Ljubi moj! Ali si pripravljen na Gospodov sprejem? Ali si pripravljen tudi za slučaj, da pride Gospod k tebi ponoči kot vломilec in te nenadoma pokliče pred svoj sodni stol? Ali si pripravljen, če se zgrnejo nad teboj v tem hipu vode ali pa se ti zaje prav zdajle v prsi smrtonosna kroglja? Ali si pripravljen?

Odgovori! Pa ne meni, ampak samemu sebi odgovori. V slučaju, da bi si moral dati žalosten odgovor, storji hitro vse potrebno, da postane tvoj odgovor vesel!



**Anton Bošteli:**

### O, DA BI BIL KAKOR CVET ...

O, da bi bil kakor cvet na poljani,  
ves z roso umit,  
sonce bi gledal in zvezde pozdravljal,  
čist, srečen in tih!

Bil bi ko struna na večnosti harfi,  
ki poje v nebo  
in ko bi izpolnil svoj čas,  
bi mirno legel v zemljo.

O, da bi bil ko mecesen na gori,  
ki raste v vihar,  
ne stare ga zima, ne zlomi ga strela,  
višav je vladar!

Zasidran je v skalo in veje košate  
objemajo svet;  
on gleda prepade, šumeče slapove  
in orla polet.

A jaz sem kakor nemirna kresnica,  
ki v temi medli;  
drugim ne sveti, še sebi ne more —  
ubranosti ni.

**Janko Poljanšek:**

### NA PAŠNIKU.

Pridno pasem  
krave in vole . . .  
V srcu nosim  
pesmi in žgolje . . .

Gledam cvetke:  
kak se smehljajo!  
Z bratci žarki  
tiho kramljajo . . .

Cvetke drage  
gledajo mene,  
čutim dihe  
svetlo zelene.

O priroda,  
ti ljubezniva,  
kakšna misel  
v tebi se skriva?!

"Čuj, poslušaj,  
sin me človekov:  
nežno ljubi  
Stvarnik od vekov!" — —

## Novice od blizu in daleč.

Zbral urednik.

**Knezoškof Dr. Anton B. Jeglič** je meseca majnega nad vse slovesno praznoval 30letnico škofovjanja. Delo, ki ga je v tej dolgi dobi izvršil ne samo za versko, ampak tudi za narodno probujo Slovencev, je tako veliko, da ga po vsej pravici lahko štejemo med največje slovenske kulturne delavce. Vlada v Beogradu je svoje priznanje izrazila s tem, da mu je ob slovesni priliki podelila visoko odlikovanje. Naj ga ljubi Bog ohrani Slovencem še mnogo let!

\* \* \*

Isti mesec, par dni poprej, je **lavantinska škofija**

vanju, na katerem so si bosenki frančiškani izvolili svojega provincijala. — Dne 31. maja je praznoval v domovini svojo petdesetletnico ustanovitelj Ave Marije in njen dolgoletni urednik, **Rev. P. Kazimir Zakrajšek**. Vnetemu bojevniku katoliške misli kličemo: Na mnoga leta!

\* \* \*

V spomin na dva velika slovenska misijonarja, ki sta oba praznovala letos svoje jubileje, je izdala Misijonska Zveza za Jugoslavijo posebno knjižico. Obsega **življenje našega slavnega škofa Barage in**

Vladika Jeglič  
(1898-1928)



ob nastopu škofovanja  
pred 30timi leti.

imela velik praznik. Preteklo je bilo 700 let, od kar je bila ustanovljena. Vsa škofija, s prevzvišenim nadpastirjem dr. A. Karlinom na čelu, se je zavedala velikega trenutka in ga je proslavila izredno slovesno. Lavantincem naše iskrene čestitke!

\* \* \*

Že meseca aprila se je iz Bosne vrnil nazaj v Ljubljano bivši urednik Ave Marije, preč. **Dr. P. Hugo Bren.** V imenu vrhovnega predstojnika našega reda je tamkaj približno dva meseca vizitiral frančiškanske samostane in je načeloval tudi zboro-

**misijonarja Ignacija Knobleharja**, ki se je žrtvoval misijonom v Afriki. Knjižica je zelo priročna in poučna ter obsega 68 strani. Krasi jo več slik in dva zemljevida. Približno polovica knjige je posvečena največjemu ameriškemu Slovencu, indijanskemu misijonarju Baragi. Zato jo vsem prav toplo priporočamo. Naročite jo pri Upravi Ave Marije, Lemont, Illinois.

\* \* \*

Kar je v vrsti naših misijonarjev Dr. Ign. Knoblehar za Afriko in Rt. Rev. Fr. Baraga za Ameriko,

to je blagopokojni **o. Veselko Kovač za Kitajsko.** Med tem smo bili prejeli natančnejšo vest o njegovi smrti. Bolehati je začel letos v sredi meseca februarja, drugi dan po letnih duhovnih vajah, ki jih je vodil sam kot predstojnik misijonske pokrajine. Dne 17. februarja se mu je stanje tako zelo poslabšalo, da je prosil za sv. popotnico. Zatem se mu je obrnilo na bolje. 25. februarja pa ga je zopet prijela bolezna in 27. so se prikazali znaki bližajoče se smrti. Le radi svoje močne narave se ji je upiral še do 28. zjutraj. Okoli 4. ure je izdihnil. V svoji hudi bolezni je vedno klical na pomoč Jezusa, sv. Jožefa in malo Terezijo. Dne 29. februarja so truplo naložili na ladjo in jo v spremstvu nekega krščanskega generala in 20 vojakov prepeljali proti grobišču. Pokopali so ga v Fukitsung dne 2. marca, ko so bili prej dospeli k pogrebu misijonarji iz cele apostolske prefektur. Naj počiva v miru božjem, daleč tamkaj v kitajski zemlji! Spominjajmo se ga v svojih molitvah!

\* \* \*

Umrl je bivši frančiškanski general, apostolski delegat v Peru, **Most Rev. P. Serafin Cimino.** Njegotovo življenje boš našel prihodnjic v posebnem članku. — Frančiškanski red je po smrti dobro znanega kardinala Bonzana, dobil za **protektorja kardinala B. Cerrettija**, ki ga je sv. oče določil za svojega namestnika na prihodnjem evahrističnem kongresu v Sydney, Avstralija.

\* \* \*

Iz **Lanus F.C.S., Rep. Argentina** nam je sporočil rojak Francisco Krašovec, da je tamkaj okoli 10 tisoč Slovencev, ki pa bodo sedaj zopet brez duhovnika, ker se je dne 16. junija č. g. župnik Merkun po šestmesečnem misijonarjenju vrnil nazaj v domovino.

\* \* \*

Neka oseba nam je poslala **pismo iz Zagradca na Dolenjskem** in v njem en dolar, da bo za devetdnevico v pomoč vernim dušam, ki jo opravljamo v Lemontu vsak mesec. Julija bomo to devetdnevico opravljali od 22. do 30., v avgustu pa od 20. do 28.

\* \* \*

Tri osebe so se že oglasile in poslale **stare letnike Ave Marije.** Prisrčna hvala jim! Priporočamo se še drugim dobrim dušam.

\* \* \*

**Zastopnik Ulčar** se je za nekaj dni ustavil pri nas v Lemontu. Povedal je, kako se mu je godilo na potu. Nekateri so ga z veseljem in ljubeznijo sprejeli, drugi so se mu pa zopet posmehovali in ga odslovili s trdimi besedami. Vsem tistim, ki so mu šli na roko in so ga podpirali, naj bo Gospod Bog stoterni plačnik! Za tiste pa, ki še vedno nimajo drugega kakor kamenje za Ave Marijo in za naše delo, bomo molili . . .

S potovanja se je vrnil tudi **brat Cyril.** Povedal je, da so mu radi pomagali zastopniki po naselbinah. Še z večjim veseljem pa je povdaril, da so se zlasti zavzeli zanj in za Ave Marijo č. gg. v Newburghu, v Detroitu in v Indianapolisu. Vsem tem naj bo dobiti Bog stoterni in tisočerni plačnik. Povrne naj tudi našim zvestim naročnikom z nebeškimi darovi, ker kljub slabim delavskim razmeram radi podpirajo naš list in naše delo.

\* \* \*

**Rev. P. Bernard Ambrožič** je dogradil cerkvico za Slovence v Detroitu in v nedeljo, dne 10. junija je bila v njej prvič služba božja. Slovesno je cerkev blagoslovil detroitski škof ob priliki birme, dne 29. junija. Meseca julija bodo imeli še druge slovesnosti: dvojen cerkven koncert pod vodstvom Rev. Odiла, blagoslovitev novih orgelj in katoliški shod. Naj mlado župnijo Gospod Bog blagoslavlja!

\* \* \*

**Rev. James Cherne**, ustanovitelj in župnik fare sv. Cirila in Metoda v Sheboyganu, je dne 10. junija slovesno slavil 20letnico mašništva. Njegova fara je po zgodovinski vrsti tretja slovenska fara v Ameriki, ki je posvečena slovanskima apostoloma sv. Cirilu Metodu. Še prej so postavili sv. Cirilu in Metodu na čast cerkev v Lorainu in v Rock Springsu. Leta 1916 pa je Very Rev. P. Benigen Snoj v New Yorku posvetil še eno slovensko faro slovanskima apostoloma, tako da imajo sedaj ameriški Slovenci vsega skupaj 4 "cirilmetsodske" fare. Zraven tega obstaja med ameriškimi Slovenci mnogo društev, ki nosijo ime naših slavnih slovanskih apostolov.

\* \* \*

Dne 8. julija bo velik praznik za člane Apostolstva sv. Cirila in Metoda. Kateri le morejo, naj pride ta dan na shod v Lemont. Vseh članov Apostolstva je sedaj okoli 200. Največ jih je v Jolietu in Chicagi. Dva najbolj marljiva nabiravca, namreč Mr. Bluth in Mrs. Kobal sta postala dosmrtna člana, ker sta vsak nabrala že mnogo več kakor 24 plačujočih članov. Tudi glasilo Apostolstva sv. Cirila in Metoda, "Kraljestvo Božje", dobiva precej tukajnjih naročnikov. Naj bi se v mesecu juliju zanimanje za Apostolstvo zopet poživelovalo!

\* \* \*

V četrtek, na praznik presv. Rešnjega Telesa, so se pripeljali k nam v Lemont na izlet **poljski otroci iz Jolieta.** Bilo jih je okoli 300 in nad vse zadowoljni so se zvečer vrnili domov. — Dne 11. junija pa je prišlo semkaj na izlet **kakih 150 otrok od sv. Stefana v Chicagi.** Z njimi so bile č. sestre, gospod župnik in oba asistenti. — 4. julija priredi na našem hribu **piknik kakih 30 Slovencev**, ki delajo pri nekem kanalu blizu Lemonta. Prisrčno pozdravljeni!

\* \* \*

V Clevelandu je začel izhajati poseben list za angleško govoreče Slovence v Ameriki. Naslov mu je **"Cleveland Journal"**. — Velikega pomena za našo ameriško mladino je **nova knjiga pesnika Zorman**a. V njej najdeš najprej kot uvod zelo spretno razpravo o Sloveniji in o slovenskih pesnikih. Nato sledijo prestave najboljših slovenskih pesnikov, kakor: Prešerna, Levstika, Jenka, Gregorčiča, Aškerca, Medveda in Funteka. Vsi ti pesniki so iz starejše sole in bodo torej mladini lažje umljivi. Ko bo spoznala lepoto slovenske pesmi v teh pesmih, bo lažje umela težje, novejše. Upamo, da bo Mr. Zorman pozneje ustregel težnjam mladine in ji bo pre-skobel še drugo knjigo, v kateri bo zavzemal najoličnejše mesto sedanji največji slovenski pesnik, Oton Zupančič. Da bo Mr. Zorman kos tudi modernim, je pokazal, ko je že v svoji drugi zbirki pridal prestavo težke in globoke Zupančičeve Dume. (Več o tej novi knjigi beri v Mladinskem oddelku!)

\* \* \*

**Letošnji koledar Ave Marije** bo nekaj izrednega. Nekaj izrednega pa bo zlasti radi enega članka, ki bo obenem prispevek k jugoslovanski zgodovini. Da bo koledar zanimivejši, se zraven tega ponovno priporočamo ne samo stalnim sotrudnikom, ampak vsem, ki znajo količkaj sukat pero. Pokažite, da imate smisel za dobro stvar! Pokažite, da ne živite samo zase in za svoje potrebe, ampak, da so Vam na sreu tudi rojaki, ki bodo brali Vaše poročilo in se tako vnemali za velika dela. Če iz katere naselbine ne bomo dobili ničesar, bomo po pravici sklepali, da so tam sami zaspansi. In zaspance bi menda najležje zbudili k delu in življenju s tem, da bi jih enkrat po vrsti natisnili v listu.

\* \* \*

**Na obisk v staro domovino** sta poleg drugih odpovala Very Rev. dekan Šavs in Rev. Dr. John Zapolnik. Malo pred njima je spremjal manjšo skupino v stari kraj urednik Amer. Slovenca, Mr. John Jerich.. Vsem želimo srečno vrnitev!

\* \* \*

Kakor smo posneli po Glasilu K.S.K. Jednote, bo proti koncu meseca julija priredil **ameriški slovenski slikar-umetnik Gregory H. Perušek**, večjo razstavo svojih del v Ely, Minn. Obenem bo predaval o slikarski umetnosti. Tudi ta razstava bo nekoliko pomogla k temu, da se zbudi slovenska zavest in te še zlasti radi tega, ker bo ob tisti priliki tamkaj tudi konvencija Jugoslovanske Katoliške Jednote. — Velike uspehe žanje povsod s slovensko pesmijo operni pevec iz Ljubljane, **Mr. A. Šubelj**. Tudi prof. dr. **Šarabon** je z najlepšimi upi zapustil Ameriko, ko se je 9. junija vkral na ladjo in se odpeljal v domovino.

\* \* \*

V "Amer. Slovencu" z dne 12. junija t. l. smo čitali **o pomembni dvajsetletnici deveterih slovenskih**

**duhovnikov iz St. Pavelskega seminarja v Minnesoti.** V prijetno dolžnost si štejemo, da tudi mi čestitamo dotičnim gospodom in jim želimo, da bi še mnogo let delovali v vinogradu Gospodovem. Naj Gospod Bog blagoslavlja njihovo delo za razširjanje kraljestva božjega!

\* \* \*

Povdariti moramo tudi, da se vedno dobijo dobre duše, ki zraven naročnine pošljejo prostovoljno **še kak dar za Ave Marijo**. Naj jim Gospod Bog poplača njihovo dobroto! Čim več bomo prejeli takih izrednih darov, tem lepše bomo opremili list in tem več novih slik bomo lahko dali delat. Pri Ave Mariji nimamo namreč dobička in kar žrtvujemo zanjo, žrtvujemo iz ljubezni za dobro stvar. Marsikateri še vedno ne morejo in nočejo tega umeti in nas zato sodijo pristransko.

\* \* \*

Kdor želi imeti **lep spomin na binkoštno nedeljo v Lemontu in na naše tri novomašnike**, naj naroči veliko fotografijo, ki stane s poštnino vred \$1.00. Dobite jo pri Upravi Ave Marije.

\* \* \*

Če. gospodom duhovnikom sporočamo, da je izšel **letopis Ljubljanske škofije**. V njem je tudi natancen seznam slov. župnij in slovenskih duhovnikov v Ameriki. Naročite lahko letopis ali potom naše Uprave ali pa naravnost pri škofijskem ordinarijatu v Ljubljani. En izvod stane brez poštnine 60 dinarjev.

\* \* \*

Te dni bo slovensko javnost tukaj in onstran morja presenetila **nova knjiga, ki jo bo izdala Slovenska Ženska Zveza**. Naslov ji bo "Ameriška Slovenska" in stala bo 50c. Obsegala bo okoli 200 strani. V njej so zbrani nad vse zanimivi članki o ženi in materi, o deklici in mladenki. Posebne važnosti so vsi članki, ker vodijo k razumevanju ženske duše in ženskega vprašanja. Lep prispevek k zgodovini ameriških Slovencev je predvsem zgodovina S.Ž.Z. v Ameriki. Precej člankov je pisanih tudi v angleškem jeziku, tako da bo z veseljem segla po knjigi tudi naša ameriška mladina. Novo knjigo prav toplo priporočamo.

Ob tej priliki moramo s hvaležnim srcem povdariti, da so zraven drugih vnetih žen tudi članice S.Ž.Z. tiste, ki z veliko vnemo podpirajo naš list in naše delo. Nekatere glavne odbornice so celo naše krajevne zastopnice. Naj jim ljubi Bog poplača njihovo požrtvovavost!

\* \* \*

Zvesta naročnica našega lista **Mrs. Duller v Chigagi** je pred kratkim s svojim možem proslavila 35-letnico poroke. Bog ju živi še mnogo let! — Velik dobročink našega Lemonta **Mr. A. Grdina** slavi ravnokar s sinovi 25letnico svojega podjetja v Collinwoodu. Obilo sreče!

## Ob srebrnem studencu.

France Jaklič:

XIV.



OVORI so bili hitro na tleh; razdrli so jih in urejevali blago in orodje. Ko so se nekateri bavili z urejevanjem, so drugi ogledovali prostor, razmerjavali ga s karki ter se ozirali za pripravnim lesom.

Tako so šli nekateri s sekirami in žagami v bližnjo goščo, drugi so priali ognjišče in kar vsak je imel svoje opravilo. Hiteli so, da bi še pred nočjo uredili najnajnejše. Samo za žival se ni nihče brigal; konji so se pasli, kjer so se hoteli in tako se je delala Alojnovim takoj škoda na žitu in sočivju.

Zdaj šele so pri Alojnovih vsi izprevideli, da ni v nevarnosti samo srebro v studencu, temveč da so še v večji nevarnosti pridelki njiv in travnikov. Spoznali so, da bodo skoraj brez živeža, ako bo to kaj časa trpelo. To jih je vzdignilo, da so prešli k samoobrambi.

Otroci so se usuli za konji, da so jih odganjali od njiv, drugi z gospodarjem vred so se pa lotili neznanih gostov, da bi jih odgnali kakor nadležne cigane.

Hej, kako so letele že oddaleč ostre besede, kako so žugale sicer gole roke, pa vendar stisnjene v trdo pest, kako so javkale ženske in klicale, naj se pobero od koder so prišli.

Alojna je vpil:

"Tu sem jaz gospodar! Poberite se!"

Toda njegovo vpitje je zamorilo krohotanje predznežev, ki ga niso upoštevali in so brezobjirno delali škodo. Zanašali so se na svojo moč in so prezirljivo gledali, kako se razburjajo domačini, kako groze.

"Poberite se! Proč z naše zemlje! Pobijemo vas!"

Tu je pa stopil Alojni naproti nekdo, ki se je doslej zadržaval bolj zadaj.

"Ne ti! Jaz sem gospodar tukaj!"

Udaril se je po prsih, da je kar zabobnelo.

Tedaj so ga Alojnovi spoznali in niso mogli več dvomiti, za kaj gre, četudi bi bili radi.

Alojna pa ni zamogel besede, s katero bi bil zadel, a tudi svojega srca ni mogel krotiti.

"Ti si!" samo to je s težavo siknil in se spustil v nasprotnika.

Zgodilo se je tako hitro, da nihče ni mogel ubrani in sam Kacander se je zrušil pod silo navala. Gotovo bi se mu bilo slabo godilo; Alojna bi ga bil zdelal, kakor je nameraval.

Toda, ko je minilo presenečenje in so Anderlajnovi tovariši spoznali nevarnost, so segli po Alojnu in so rešili voditelja. Zdaj se je pa Alojnu slabše

godilo. Kot bi trenil je bil na tleh, kjer so ga obrnili na trebuh.

"Naštejte mu jih!" je viknil Anderlajn in že so segli nekateri po palicah, s katerimi so gonili konje in padati je začelo Alojni na zadnjo stran.

Niso pomagale ne kletve, ne grožnje, zmanjkalo mu je besede, da je še samo ječal.

Kajpada so bili tudi sinovi že v boju, ko so videli, kaj se godi z očetom. Spoprijeli so se zares. Vsak je imel opravka več kakor s tremi. Toda s samo pestjo najmočnejši človek ne zmore vsega. Oče bi bil onemel prej, predno bi ga mogli rešiti sinovi. Rešile so ga ženske.

Ko so spoznale Kacandra, tedaj so se spustile vanj:

"Ti! Ti! Rešile smo te! Reši nam očeta! Ubili ga bodo! Reši ga!"

Kancijan Anderlajn se je spomnil one noči, spomnil se je ženske, ki ga je opozorila na nevarnost, zdelo se mu je, da tudi zdaj sliši njen glas, zato je vevel:

"Nehajte! Dovolj jih je dobil!"

Alojna se ni več ganil, zakaj prehude so bile in števila palic ni nihče prešteval. Kar padal je in dobro je bilo, da niso priletele na glavo.

Žena in hčere so se spustile k njemu, ga klicale in brihtale. Klicale so na pomoč sinove, ko so videle, kako je oče zdelan, da si sam ne more pomagati.

"Prav mu je! Bo vedel!"

Tako so se ustili zmagovavci in so težko sopli, zakaj prav zlahka ni šlo. Ko je bil stari že na tleh, so se sinovi še vedno upirali in le z vso silo so jih krotili. Očetova nezgoda jim je vzela pogum, da so odnehali in priskočili na pomoč.

Tulil je od bolečin.

Vzdignili so ga in postavili na noge. Opirati so ga morali od obeh strani, da so šli z njim v hišo. Nesrečnež je ječal; kadar je pa odtrgal misli od bolečin in se je spomnil, kaj se godi pri studencu, je pa zaječal poln obupa:

"Srebro! Srebro!"

"Naj bi se bilo prej udrlo, predno se je pokazalo!"

Tako je z vsem prepričanjem ugovarjala žena, ki je občutila vse bridkosti, ki so jih doživeli od dneva, ko je bilo najdeno srebro in jih je pisala na rovaš srebru.

"Volcje ste, ne ljudje!" je zmerjala tujce. "Gra-beži! Vse nam boste pokončali."

Na ječanje Alojnova in zdihovanje po srebru, o odgovarjali s krohotom in se norčevali:

"Ali ti diši srebro? Prav ti je! Nerodnež!"

Kancijan Anderlajn je pa povzdignil:

"Ali ste ga videli? Ž njim se je nemogoče pogovarjati drugače. Ni samo sebičen, tudi neumenje!"

Tedaj je Kancijan Anderlajn povedal svojim tovarišem vso zgodbo, ki jo je bil doživel v družbi z Alojnom. Kajpada niso imeli rudarji nobenega smisla za pomilovanje nesrečneža, niso imeli sočustva z njegovo usodo, zakaj v težki borbi za vsakdanji kruh, ko so se borili s sovražnimi elementi narave, tekmovali v telesnem naporu s tovariši, ki jih je spremljala zavist na vseh straneh in jim delala zaprake, so postali trdosrčni. Brezobzirni napram slabejšim so se jim vse misli strnjevale v želji po do-

prto v osrčju gora. Kajpada so posluhnili polni presenečenja in ko jim je še pokazal pergament, ki je dajal edino njemu pravico odpreti pot k neizmeremu zakladu, tedaj so bili pripravljeni iti ž njim ter si ž njim deliti bogastvo.

Pripravili so se in zdaj so Anderlajnovi rudarji prišli v bajno deželo, kjer se v studencih preliva čisto srebro.

Res je, da je bil sprejem neprijazen, toda ljudje, ki so morali premagovati vse drugačne ovire in nasprotstva, so se ob dogodku, ki so ga bili ravnokar doživeli samo dobro zabavali.

Smejanje in krohotanje se je razlegalo po grapi, ki je bila doslej tako tiha in samotna in ko so zve-



Binkoštna nedelja v Lemontu dne 17. maja t. l.

brem zaslužku. Pohlep je presegal vse druge strasti in ni dal vznikniti v njihovih sreih plemenitejših čustev.

Ko je Kancijan Anderlajn imel v rokah pergament, ki mu je dal izključno pravico kopati rudo ob Nikavi, se mu je tudi porodil načrt, kako bo pravico izkoristil. Po neuspešnem poizkusu z Alojnom, se kajpada ni dal oplašiti, temveč je šel v svojo domovino k znancem in tovarišem izza časa, ko je delal ž njimi v rudokopih. Tam je poiskal zaupne tovariše in jim je pravil o bajnem studencu, ki curi živo srebro, ki prihaja iz srebrnega jezera, katero je za-

čer sedeli pri večerji kraj ognja, tedaj se je razlegnila šaljiva beseda, zadonela je rudarska pesem, ki so jo prinesli seboj, da je bila vsa dolina polna resne rudarske pesmi, in je odmevalo od gor in gozdov, da se je slišalo v oddaljene soteske in doli do Marije na Skali.

"Bog daj srečo, tovariši!" je vzklikal Anderlajn zadovoljen, da je dosegel, kar se je bil namenil, in tovariši so mu odgovarjali:

"Na srečo! Na srečo!"

(Dalje prihodnjič.)

## Sličice iz Istre.

Jakob Soklič.



I lepa in prikupljiva istrska dežela — a vendar jo vsak, ki je bil kdaj v Istri — iz sreca ljubi. Je tam nekaj, kar človeka priklene nase. Najbolj so tam srca dobra. O dobri Istrani, — preprosti, ljubeznivi, — vas ne bo nikdar pozabil, kdor je bil med vami.

Žalibog je zdaj v Istri strašno. Z italijansko okupacijo se je tužna Istra silno izpremenila. Če je bila prej **tužna**, je zdaj **stokrat** tužna. Da spoznate Vi, ki ste od tam doma, in pa Vi, svobodni ameriški Slovenci, kako je doli — evo Vam par črtic!

**Narodno** je Istra v strašni poizkušnji. Fašisti so odpravili slovensko šolo. Otrok ne sliši več nobene slovenske besede v šoli. Duhovnikom so nam prepovedali vstop v šolo in ko duhovnik v **cerkvi** uči krščanski nauk, se večkrat zgodi, da pred cerkvenimi vrati posluša italijanski učitelj ali pa kak plačan špion. V šoli uči verstvo učitelj. Pa kakšno verstvo! Da je bil Kristus tudi Italijan, da je italijansko govoril itd.! — Na občini je strogo prepovedano govoriti slovensko. Ni še dolgo, ko so v Klancu (občina Herpelje-Kozina) nekega starega moža iz Tubelj **osuvali**, ker ni znal italijansko. Niti po **cestah** ne smeš govoriti slovensko. Zgodilo se je lani, da bi me kmalu zaprli, ker sem s šolarji slovensko govoril! — Slovenčina je dobila edino zavetje v cerkvi, a še v cerkvi zahtevajo, da se italijansko moli, pridiga in poje. V Podgorju je hotel en laški železničar zase laško pridigo. Dne 3. novembra 1927 je tiran herpeljske občine, fašist Peter Chiurco (Jurko!) svojevoljno ustavil slovensko cerkveno petje v Klancu pri slovesni službi božji. — Pošta ne dostavlja pisem, če ni laški naslov. — Vsi slovenski napisni so izginili, seveda s silo. Imena poitaljančujejo. — Gerzetiči bodo zdaj Ghersetti, Koren bo Careno, Pavletič — Paoletti, Piščanec pa — Piocane (pobožni pes!).

Najhujša ovira laški ofenzivi smo bili slov. duhovniki. Zato so nas kot ogleduhe s silo pregnali. — Slovenski časopisi so v Istri bele vrane.

Le s težavo in z zvijačo še kak list pride v Istro. Saj so celo knjige **Goriške** Mohorjeve Družbe zapple-nili. Tako daleč je prišlo, da je g. Alojzij Gerzetič, poštar v Podgorju, izgubil svojo službo, ker je bil ovaden, da ljudem daje čitati **Amerikanskega Slovence**! In je izgubil službo brez odškodnine, brez penzije, čeprav ima 16 službenih let. V Hrušici so napravili g. Planinšku hišno preiskavo in so gospoj zaplenili **"Umnega Perutninara"**. Bog jim ga blagoslovi!

**Moralno** hočejo naš narod okužiti. Učitelji uče v šoli **ples**! **Učitelji** dajejo otrokom knjige s pohujšljivimi slikami in sami zapeljujejo učenke (n. pr. učitelj Saverino v Klancu!). Vsaka njihova slovesnost se vrši v nedeljo **med** sv. mašo, da ljudje ne morejo v cerkev. — Dalje: Tisto grdo italijansko pod-kupavanje. Ako nisi fašist, ne dobiš ne trgovine, ne gostilne, ne trafike, ne dela, ampak kar — pogini! Fašisti pa vse dobe. Tako je grdi Judež Anton S. v Podgorju združil v svoji roki — ker je hud fašist in ljudi ovaja — gostilno, trgovino, gozdarsko službo, trafiko in še — pošto. Na ta način hočejo Lahi oropati naše pošteno ljudstvo tiste samozavesti in čuta poštenosti.

Mladina! To je uboga! V zgornji Istri smo pri-rejali v vsaki vasi krasne igre in imeli smo pevske zbole: "Slavček" v Klancu, "Cvetoči Slavček" v Podgorju, "Zarjo" v Prešnici, "Zvezzo" v Ozizli, "Skalo" v Černotičah, "Lilijo" na Beki itd. Vsa društva so ukinili! Vse delovanje prepovedali. **Igre** prepovedali — **plese** zapovedali. Naj mladina pleše in pije — pa bo naša, pravijo!

**In gospodarsko!** Stokrat uboga Istra! Lanska letina je bila silno revna, niti semena ni prinesla ljudem. Vlada je obljudila, da davke zniža za eno tretjino. Veseli smo bili. Pa glej ga, šmenta. Pri-dejo "cartelle": davek za 30 odstotkov večji! Ljudje so se grabili za glave, kaj bo . . . Koliko solza je bilo, koliko groženj, ko so eksekutorji prišli po vasi in odpeljavali živino, odnašali meso, sir itd.

Za vsako najmanjšo stvar velika denarna kazen. Kaj jih briga ubogi kmet! Občinske doklade so grozne! Seveda, saj občina redi celo vrsto Lahov — pritepencev iz lačnega kraljestva. Tako redi mala klanška občina (2200 prebivavcev) : podeštata (me-sečna plača 1200 lir); tajnika, 1200 lir; pisarja, 700 lir; pomočnico, 600 lir; sluga, 700 lir, in še "tekač", 400 lir. Poleg tega vsa uprava! Ubogi kmet pa mora plačevati! Laški učitelj si zmisli: vsi otroci morajo biti med naraščajem fašistovskim — Balilla. In brž mora občina kupiti vsem vojaške oblekice, črne srajce in črn fes, tudi deklicam. Ko je fašist Chiurco odhajal v Rim, mu je vsaka hiša **moral** "poda-riti" par lir. — Vsak dan se v šoli pobira denar! — Zdaj za rdeči križ, zdaj za beli križ (proti jetiki), za zrakoplov, za fašije, za vence neznanemu vojaku, zdaj spet za knjižnico — in poleg tega še za knjige, za zvezke itd. — Za javna dela v Istri je bilo določenih 8 milijonov lir — a šle so za uboge fašiste. Iz Jelovic bi morali na Podgorje delati cesto, pa so u stavili — za Istro **ni** denarja!

Cene v Italiji rastejo, zaslužka ni — v Trstu so desettisoči brez dela — zato ubogi Istran ne more pridelkov prodati v Trstu. Drva so prepoceni — sena ni — drugih dohodkov tudi ne. Družine stradajo. Ni čuda, da se jetika širi po Istri. Samo iz pomanjkanja.

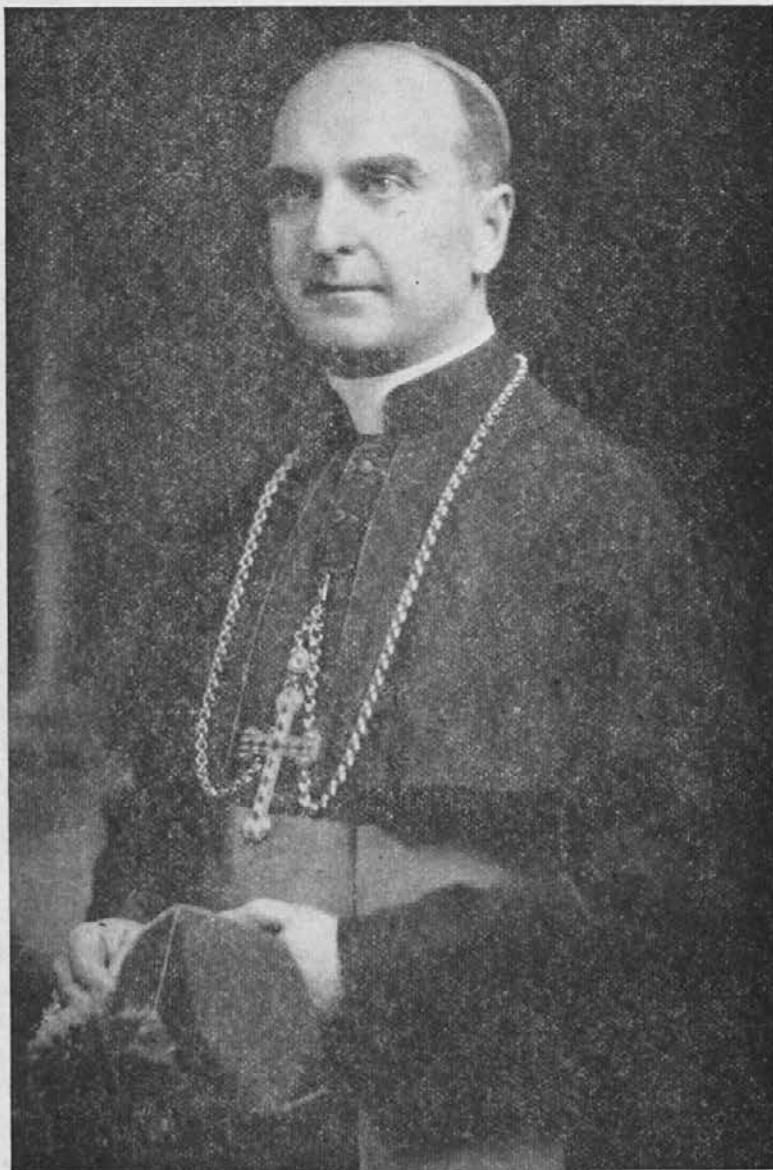
V srce se mora poštenemu človeku zasmiliti uboga, zapuščena Istra. Letos so izgnali pet duhovnikov, štirje so umrli, naraščaja ni — temna in bridka je bodočnost, če se Bog v kratkem Istre ne usmili. Edino v Boga še upa ljudstvo. Ko sem v petek, 16. marca, blagoslovil oltar presv. Srca Jezusovega, predno so me Lahi nasilno izgnali, je neka žena na glas klicala: "Presv. Sreć, ti nas reši!" To je edino upanje! (Ob tej priliki vsem amerikanskim rojakom, ki so pomagali Podgorju do prelepega oltarja Presv. Srca: stokratno Bog povrnil!).

Ko bivamo v svobodni domovini in uživamo največji božji dar: svobodo zlato, spomnimo se na zasužnjene brate pod laškim bičem! Vsak dan najroma naša misel med te drage, uboge brate in molitev do neba za njihovo rešitev.

\* \* \*

**Opomba urednikova:**—Marsikateri ameriški Slovensec se bo gotovo zgražal nad Italijani, ko bo prebral to vest Rev. Sokliča. Pomiloval bo uboge Primorce, ki morajo toliko trpeti za svoj narodni ideal. Naj bi ameriški Slovenci pri tej priliki spoznali, kako malo so podobni primorskim Slovencem. Oni tam se morajo boriti proti sili in krivici, da tako čuvajo narodne svetinje, ameriški Slovenci pa smeje in brezskrbno pozabljajo materni jezik in svojo domovino, dasiravno jim svobodoljubna Amerika pusti prosto gibanje in udejstvovanje.

Rt. Rev.  
B. J. Sheil,



novi pomožni škof  
chicaški.

## Obisk pri vzhodnih patriarhih.

O. St. M. Aljančič, O.F.M.  
(Konec.)

**Jeruzalemski grški patriarch Damianos** je bil na letovišču, ko ga je hotel mons. D'Herbigny obiskati, zato je obisk omejil samo na ogeld sprejemnega salona. Nikjer nobenega verskega emblema, pač pa visi nad prestolom velika slika angleškega kralja in okrog portreti kraljice Mary in Jurija V., lorda Kitčenerja in drugih osebnosti. Znane so tesne zvezze patriarhove z angleškimi oblastmi, ki so se pa v zadnje mčasu precej ohladile. Vzrok je precej ostro angleško nadzorstvo nad slabo grško upravo cerkvenih posestev, nad katerimi so 1926 proglašili varušto.

Pravoslavni melkitski antiohijski patriarch Gregorij II. Haddad ima svojo letno rezidenco v samostanu Saydnaja, ki kraljuje na visoki pečini sever od **Damaska v Siriji**, blizu razvalin nekdanje slavne Palmire. Predsednik Vzhodnega Instituta je potoval tudi tja. Patriarh, sprva nekoliko rezerviran, je postal kmalu zaupljivejši ter se je končno celo izjavil pripravljenega pošiljati svoje duhovnike na študije na Vzh. Institut v Rim. Glede verskih in socialnih razmer v Rusiji se je zelo pesimistično izrazil. Treba bi bilo pravega čudeža, je menil patriarch, katerega pa več stoletij ni pričakovati, da se v tej ogromni državi zopet dvigne krščansko življenje. — Glede zedinjenja Vzhoda in Zapada misli, da je to delo, ki presega človeške moči. Toda Kristus, ki je vsemogočen, more k svojemu Srcu pritegniti ljudi od vseh strani, ako ga prosijo za to. Treba pa je, da so kristjani bolj globoko prežeti vere in ljubezni do svojega Gospoda, da najde njegovo Srce način, kako združiti tudi najoddaljenejše brate. Predavatelj je izjavil, da se je čutil zelo ginjenega, ko je slišal na tak način govoriti patriarha o božjem Srcu.

Patriarh je šibkega zdravja in zelo ga teže razmere med 12 podrejenimi mu škofi, med katerimi so nekateri vpisani — framasoni. Javno mnenje o tem potrjujejo tozadevne fotografirane listine.

Čisto drugačen sprejem kakor so bili dosedanji, pa je moral škof D'Herbigny doživeti pri **grškem patriarchu Meletiosu Metaksakisu**, znanemu odločnemu nasprotniku Rima, v **Aleksandriji v Egiptu**, katerega verske novotarije, kot bivšega carigradskega patriarha, je pred leti mons. D'Herbigny ostro ožigosal v publikacijah rimskega Vzhod. Instituta "Orientalia Christiana". — Takoj pri svodenju se je patriarch spomnil na to okolnost: "Vi ste pisali gorostasne stvari na moj račun." — "Dovolite Svetost," se je glasil hladnokrvni odgovor, "da ne načrem dokaza resnice za svoje trditve. Sicer pa nisem pisal drugega, kar so Vaši lastni prijatelji javno govorili in pi-

sali." In silno zajemljivi pogovor se je začel.

Patriarh je očital sveti stolci naravnost neverjetne stvari. Rim je orientiran boljševistično in ima zveze s sovjeti! Turke je nahujskal proti Grkom in delal na tem, da bi jih iztrebili!! To da je doznal iz časopisja. — Po ugotovitvi neresničnosti teh vesti se je konverzacija vršila bolj mirno, dokler se ni načelo vprašanje o zedinjenju cerkva.

Ker je patriarch pristaš federativne concepcije v reševanju tega vprašanja, je stavil za zgled lozansko in stockholmsko unionistično konferenco, in zvezzo cerkva po vzorcu Zedinjenih držav Severne Amerike.

Na ugovor, da ne smemo jemati za zgled političnih oblik, kadar gre za rešitev problema zedinjenja cerkva, ampak se moramo kot najvišje smernice držati volje Gospodove, je patriarch odvrnil: "To mi lahko govorimo ljudstvu, toda med sabo moramo delati politiko."

Prejel je odgovor, da se v Rimu prav tako študira sv. pismo v grškem jeziku.

"Mi se borimo," je nadaljeval patriarch, "proti papeškemu absolutizmu in zato smo obsodili zapadno cerkev. Fotij in Kerularij sta bila dva velika demokrata."

Mons. D'Herbigny je takoj podrobno dokazal, da uči zgodovina baš nasprotno, nakar je patriarch začuden vprašal, ali se v Rimu uče tudi bizantinsko zgodovino.

"Brez dvoma; študiramo grške očete in zlasti natančno sv. Atanazija in sv. Cirila Aleksandrijskega," se je glasil točen odgovor.

Oba imenovana sv. očeta, škofa v Aleksandriji v IV. in V. stoletju, torej prednika patriarha Meletija, sta bila namreč odlična zagovornika rimskega primata.

"Tempi passati!" je zopet odvrnil patriarch. Mi se moramo brigati za sedanjost in ta je v rokah angleške in ameriške cerkve, ki so protestantske. Te so naša nada. Dostikrat sem že govoril svojim prijateljem, da smo mi s svojim protestom proti Rimu prvi protestantje."

"Hvala, Svetost, za to besedo. Izrazil sem jo že pogosto v svojih spisih in srečen sem, da jo sedaj slišim tudi iz Vaših ust."

In patriarch je nadaljeval s proslavljanjem angleške politike in ameriškega federalizma, ki je najprimernejša oblika za zedinjenje cerkva, ne pa "rimski absolutizem". Ker se Egipčani oddaljujejo od angleških šol, patriarch svetuje svojim vernikom, da pošiljajo otroke v francoske laiške šole.

"Tudi če so brezverske?" vpraša mons. D'Herbigny.

"Stokrat rajši imam ateizem," je odgovoril patriarh razjarjen, ki nam manj škoduje, kakor pa Vaši rimski propagandi!"

Med grobnim molkom izbranega občinstva, med katerim smo videli visoke dostojanstvenike našega in vzhodnega obreda ter več poslanikov različnih držav, je predavatelj nadaljeval:

"Konverzacija je postala skoraj dramatična, toda zunanje forme so ostale strogo v določenih mejah."

Pred slovesom je še izjavil patriarch: "Naj bo Bog sodnik med obemi najinimi srci."

"Da," je odvrnil mons. D'Herbigny. "Daj Bog najinima srcima, da ga bosta predvsem ljubili in izpolnjevali njegovo voljo nad vse drugo!"

Drugi dan je patriarch vrnil obisk in dal izročiti posebno vizitko.

V Atenah mons. D'Herbigny ni obiskal nadškofa, ki je znan kot velik prijatelj aleksandrijskega patriarha. — V republiki Velikega Libana je obiskal patriarha maronitskega in nekatere škofe. Tam se mu

je tudi zgodilo, da so ga v neki kršč. občini imenovali "koptom honoris causa"! . . .

Predavatelj je končno omenil še plodonosno misijonsko delovanje katoliških redov, kongregacij in institutov, med temi zlasti frančiškanskega, ki je razširjen po celiem Vzhodu, in francoski institut frančiškank misjonark Marijinih. Med slednjimi se nahaja tudi nekaj Slovenk.

Procvit krščanskega življenja sledi povsod, kjer napreduje misijonsko delo. Velika je žetev, pa malo delavcev. Treba jih je pripravljati in za to sveto delo ne zgubljati časa. Nismo sicer trenutno še tako daleč, da bi mogli pričakovati vrnitve v katoliško cerkev v masah, toda neutrudno se dela na tem.

S prisrčnim ploskom nagrajeno predavanje je škof D'Herbigny zaključil z iskrenim pozivom:

Žetev zori . . . , pripravite delavcev! Tempus enim prope est . . .

In mi pristavljam:

Gospodova volja je, da se zašla ovca vrne k svoji čredi in k pravemu Pastirju! Et fiet! . . . Sed ud cito fiat orate fratres! . . .

## O slovanski vzajemnosti.

Podlago za vseslovansko gibanje je stvoril Jan Kollar, ki je izdal leta 1837. znamenito knjigo "O literarni vzajemnosti med različnimi plemeni in dialekti slovanskega naroda". Toda to gibanje se je razvijalo v duhu predvojnega časa v imperialistični smeri. Bolgarski vseučiliški profesor Bobčev pa je izdal nedavno nov program za slovansko vzajemnost in ga priobčil v znani reviji "Slavonic Review". Njegov program obsega 10 točk in sicer:

1. Vsi slovanski narodi morajo ohraniti v sebi zavest, da so člani iste slovanske družine z istimi dolžnostmi in pravicami. Vsled tega bi morali ustanoviti zvezo vseh slovanskih narodov.

2. Vsi slovanski narodi neglede na veroizpoved in politične razmere in pismeni jezik se morajo združiti na vzajemno intelektualno, gospodarsko in kulturno sodelovanje na podlagi slobode, pravičnosti in morale brez hegemonističnih tendenc.

3. Združitev se mora izvršiti z obzirom in vpoštovanjem lokalnih in nacionalnih posebnosti.

4. Če bodo slovanski narodi izolirani in brez zavesti, da so člani velike slovanske družine, je nevarnost, da ne bodo imeli potrebne moralne sile, ki je potrebna, če se hočejo udejstviti v mednarodnem svetu.

5. Ne gre za idejo panslavizma in imperializma, ampak za idejo slovanskega bratstva, medsebojne pomoči in skupnega korakanja v cilju občnega napredka.

6. Slovanski narodi ne potrebujejo nikakega novega ozemlja za svoj narodni prebitek. Azijatska Rusija zadostuje za namene slovanske kolonizacije.

7. Za sedanjost in tudi za bodočnost nimajo narodi v svrhu skupne organizacije političnega in kulturnega značaja nobenega skupnega monarha ali načelnika, niti kakšnega protektorja. Rusija pa velja slej ko prej kot primus inter pares — prva med enakimi.

8. Iz tega pa ne sledi, da ne bi smeli slovanski narodi z drugimi neslovanskimi narodi sklepati zvez. Toda ne smejo se pa udeležiti takih akcij, ki bi bile naperjene proti kakemu drugemu slovanskemu narodu.

9. Noben pripadnik slovanske akcije ne sme trpeti, da bi se v vrstah slovanske vzajemnosti gojile separatistične tendence, ki bi vodile do novih razprtij med slovanskimi narodi. Nasprotno mora vsak član velike slovanske družine delati na to, da ostane nedotaknjena njegova narodna posebnost, njegov jezik, njegova kultura in avtonomija vedno, tudi tedaj, če ima njegova domovina skupne meje z drugo slovansko državo.

10. Slovanska solidarnost ne vodi le do pomirjenja slovanskih narodov samih, ampak mora postati vodilna velesila za splošno evropsko solidarnost.

Profesor Bobčev je mnenja, da se more le na podlagi te ideje zasigurati Slovanstvu ona velika bodočnost, ki mu po pravici pripada.

— "Slovenec", dne 25. aprila 1928.

Rev. P. Evstahij, O.F.M.:

NI MOGOČE!

Ni je posneti mogoče  
pesmi nebes nedosežne,  
pesmi globoke in nežne — —  
kakor iz dalje zveni . . .

Ni razodeti mogoče  
pesmi, ki pevec jo čuti,  
v milostni kadar minuti  
čuje, da Bog govoril

Ni je izpeti mogoče  
pesmi o božji ljubavi,  
pesmi o blaženi slavi,  
ki jo Gospod podeli . . .



**GLASOVI**  
od  
**Marije Pomagaj**  
P. Benigen.



### Slovesnost na binkoštno nedeljo.

Veliko so pisali ameriški časniki o naših treh novomašnikih, ki so pri obilni udeležbi vernega ljudstva opravili najsv. daritev prvikrat v svojih rojstnih župnjah. Teh redkih svečanosti ne bodo naši verni rojaki nikdar pozabili. Nam pa je njih živa vera in njih gorečnost, ki so jo pokazali pri tej priliki, v veliko tolažbo in zadoščenje.

Saj je pač dovolj znano, kako so nasprotniki svete vere pisali proti njej in tudi proti slovenskim duhovnikom, da bi jim vzeli zaupanje in spoštovanje pri ljudstvu. Toda naše verno ljudstvo dobro ve, koliko je verjeti takemu zlobnemu pisanju. In pri prvi priliki pokaže tem odločneje in srčneje svoje versko prepričanje, pa tudi svoje veliko spoštovanje do duhovnikov.

Naši verni rojaki so pa to posebno hoteli pokazati na ameriških Brezjah binkoštno nedeljo. Za to nedeljo je bilo določeno, da opravi prvi slovenski novomašnik našega komisariat slovesno sv. mašo in mu asistirata oba sobra na novomašnika. Glasovi Ave Maria so naznanili to slovesnost. In kolik je bil odmev našega vernega ljudstva! V izredno velikem številu so prišli k nam od blizu in daleč. Naša zastopnica Ave Marije, vrla Mrs. Barbara Kramer, je prišla celo iz San Francisco, iz Kalifornije. Ko je vide la toliko udeležbo, je nam navdušeno govorila o ameriških Brezjah, da naj bodo središče Slovencev v Ameriki.

Da, zopet smo videli, kako na-

še verno ljudstvo čuti in ve, da je dobro biti pri najboljši Materi.

Za to redko slovesnost so bile lepo okrašene s cvetjem in zelenjem ameriške Brezje. Zastave so vihrale z zvonika, ob potu na hrib polno zastavic in velik napis v pozdrav romarjem. Posebno pa je bila ozaljšana kapelica na hribu, kjer je novomašnik p. Benedikt Hoge ob asistenci obeh sobratov novomašnikov, p. Bonaventure Sovinsky in p. Edvarda Gabrena ter p. gvardjana-Johna

je duhovnik najboljši priatelj človekov od rojstva do groba in kaj so verniki dolžni svojim duhovnom. Gotovo ne bodo brez sadu besede govornika, ki jih je zaklical navzočim materam: Slovenske matere, dajte nam svoje dobre sinove, da jih vzgojimo za mašnike! Mašnika bo poželel enkrat vsakdo, in če jih zdaj ne vzgojimo, in sicer izmed naših sinov, jih kmalu več ne bo. Če zdaj ne poskrbimo za duhovski naraščaj, ne boste mogli več slišati mile pesmi: Novomašnik bod' pozdravljen!" kakor ste jo slišali pred današnjo sveto mašo.

Da na to, dragi slovenski starisci, mislite ter delajte na to, da pride več dobrih slovenskih Amerikancev v višje šole in se posvete vzvišenemu mašniškemu stanu. Največja kazen za ljudi je, ako nimajo duhovnikov, ki bi vzbujali in vodili ljudi po pravi poti; zato prosimo pogosto, da pošlje Gospod delavev v svoj vinograd.

Lepo se je zvršila ta ganljiva slovesnost in upamo, da bo obrodila obilo sadu, posebno, da bi pripravljeni Marije Pomagaj še mnogi slovenski novomašniki obhajali slovesnost svoje prve maše na ameriških Brezjah.

### Še nekaj.

Tolika množica romarjev pa daje še en nauk tistim našim rojakom, ki misijo, da lahko žive svobodno v svobodni Ameriki. Naši verni romarji cenijo sveto vero in žive po njenih naukah tudi tukaj v Ameriki, četudi jo pogosto imenujejo prosto deželo. Mnogi naši svobodnjaki po svoje razlagajo to prostost. Hočejo biti



Very Rev. P. Ferd. Pavlovski  
sedanji gen. komisar poljskih  
franciškanov.

Ferlin opravil slovesno sveto mašo. Drugi patri smo bili vsi poslani na pomoč v razne župnije. Samo naš misijonar, p. Odilo Hajnšek, je bil to nedeljo prost in doma, da je imel slavnostni govor. Ni treba še praviti, saj ga pozna že skoraj vsaka slovenska župnija kot navdušenega misijonarja in izbornega govornika, kako lepo je razložil v svojem govoru vzvišeno duhovniško službo, da

prosti, svobodni z ozirom na božje postave. Da, radi bi jih čisto odpravili; toda tega nikakor ne morejo doseči. Dane so bile nam vsem na gori Sinaj, pa tudi so zapisane v srce vsakega človeka. Ker jih pa svobodnjaki nočejo spolnovati, jih kratkomalo nočejo priznati. In to je njih svoboda, kakor pravijo, da niso od nikogar odvisni, da žive kakor njim ugaja.

Res je, človek je prost. Lahko ali služi svojemu Stvarniku ali pa ne. Tako je človek prost in to po volji božji. Stvarnik se zadovolji s tem, da je človeku razodel svojo voljo, nikakor pa noče prisiliti človeka, da bi jo spolnoval. Toda Bog, ki je pustil človeku prostost, je tudi določil, da mora vsak dati Njemu odgovor, kako je rabil to svojo prostost. Poleg tega je pa Bog dal v srce vsakega človeka sodnika, ki razsoja človeška dejanja ali so v soglasju z božjo postavo ali ne. Ta sodnik je glas božji ali vest. Človek, ker je prost, seveda lahko ali posluša vest ali se pa za njo ne zmeni, lahko postavo božjo izpolnjuje ali jo prestopa. Kjer so postave, tam je tudi postavodajalec. Tako imamo poleg božjih tudi človeške postave, ki jih dajejo postavodajaleci ljudem. Tu v Združenih državah daje postave za posamezne države postavodajalna oblast, za vso Unijo pa kongres. Dane so zato, da jih podložni izpolnujejo. Za to skrbi vlada po svojih uradnikih; zato ima sodnike, ki zaslišijo kriveca, ga sodijo in kaznujejo.

Tako je s človeško postavo. Tiisti, ki so dali postavo, tudi hočejo, da jo podložni spolnujejo.

Ali pa je vsemogočnemu postavodajalcu Bogu morda vseeno, ako jih ljudje spolnujejo ali ne? Res, če mislimo samo na to življenje, moramo reči, da Bog ni posebno strog in da ne kaznuje vselej in takoj onih, ki ne spolnujejo njegove postave.

Saj vidimo, da ljudje popolno-

ma vedoma in prostovoljno prestopajo njegovo postavo. Vedo, da ravnajo proti svoji vesti, ki jim zapoveduje, da delajo dobro in se varujejo hudega. Navidezno je, da se Bog ne zmeni za to, kaj in kako delajo ljudje. Posamezniki, kakor tudi narodi, postajajo močnejši in bogatejši po svojem krivičnem ravnanju. Le pomislimo na povojni čas, kako so si nekateri narodi opomogli po krivični delitvi mej, n. pr. Italijani, ki so si toliko našega sveta in naših ljudi polastili po krivici. Niso si tega pridobili po zmagi, to ve ves svet, temveč po krivični delitvi, po spletkah in zvijači svojih diplomatov.

Včasih se tako krivica strašno maščuje nad njimi, ki so jo storili. Toda, velikokrat pa prevladuje krivičnež in muči svoje žrtve, kakor je vedno brati o faštih, ki tako mučijo naše zasužnjene Slovence in Hrvate in Nemce in to brez vsake kazni. Premeteni ljudje zvrše največja hudodelstva, ne da bi jih dobila roka pravice. To se dogaja dan na dan. Ali pa morajo prikriti svoje krivice in hudodelstva Bogu? Ker On ne kaznuje pri priči hudobnežev, ali so potem lahko brez skribi, da jih ne bo zadela pravična kazen in da se tudi lahko norčujejo iz Boga? In vendar, zdi se tako, če pomislimo na toliko krivic ljudi, da se jim radi njih nič hudega ne zgodi. Dober, pošten kristjan pa trpi na telesu, na premoženju, na časti, zato, ker dela dobro. Hudobnež pa je v časti in sreči in blagostanju.

Ali pa naj bo poštenjak kaznovan radi svoje zvestobe do Boga, kakor delajo zdaj z zvestimi katoličani v Mehiki? Hudobnež pa za svoje krivice pohvaljen in v časti? Tako se pač godi na svetu. Toda Bog čaka na svoj čas. Ima ga zadosti, celo večnost, da bo storil svojo pravico vsakemu; človek pa ima le malo časa, da prikrije svoje krivice.

Mal trgovec mora pač skrbeti,

da takoj dobi denar za svoje blago, drugače bi prišel kmalu na kant. Velike in bogate družbe pa lahko dalje počakajo z iztirjatvijo, imajo namreč velike dohodke in zato ne zahtevajo takoj plačila za vsako prodano blago.

Podobno, samo v neizmerno večji meri, lahko počaka Bog na svoj čas in način, da bo storil pravico ljudem. Nadalje, če bi Bog pri priči kaznoval vsako grešno dejanje, kdo bi se potem še držnil prestopiti božjo postavo? Taka nagla kazen bi tako prestrashila ljudi, da bi jim vzela prostost za svoja dela. Ker pa Bog hoče, da je človek prost, zato ne kaznuje grešnikov takoj in pogosto celo ne v tem življenju.

Res je, kazen za greh je smrt, pa pogosto ta kazen uide očem vseh, edino ne grešniku.

Zakaj ne kaznuje Bog takoj, zakaj ne pokaže svoje pravičnosti nad hudobneži, se vprašujejo mnogi. Zato, ker je neskončno usmiljen in ne želi smrti grešnika. Daje čas grešniku za pokoro in odlaša s kaznijo. Na veliki dan sodbe se bo pa pravičnost božja razodela vsemu svetu in vsakemu človeku posebej. V dolini Jozafat bo nastopila pravica božja, ki je bila dolgo na svetu nepoznana in teptana ter bo prisodila vsakemu po njegovih delih. Samo norec pravi v svojem srcu, ni Boga. Samo norec verjame samemu sebi, da lahko ravna proti volji božji brez kazni. Vsem je namreč odločeno enkrat umreti, potem pa je sodba. Ta je ura pravice božje. Mnogim ne bo treba čakati te ure, ker so se sodili sami in popravili v življenju za svoje dolgove do zadnjega vinjarja. Toda vsi, katere je prehitela pravica božja v življenju ali kateri so ji ušli tukaj, bodo morali slišati njen obsodbo.

V tem življenju moremo marsikaj prikriti ljudem. Toda, prišel bo dan, ki bo zadnji v življenju. Z našo smrtjo se bo končal svet za nas. Smrt nas bo vrnila nazaj

Stvarniku, ki nas je ustvaril. Poslal nas je na svet z gotovim namenom. Tedaj bo pregledal delo svojih rok, da vidi, ako smo prav izvršili svojo nalogo. Ta naloga naša ali naš namen na zemlji je, da postanemo Njemu podobni. Ob uri sodbe bo odločil, ali se je njegova podoba v naši duši vpodobila tako, da smo postali njegevi otroci in deležni njegove slave, če smo rabili svojo prostost po volji božji, delali dobro in se varovali hudega. Tedaj bo tudi vsevedni in neskončno pravični Sodnik prisodil vsakemu pravično kazenski, ki je svojo prostost v življenju rabil v žalenje božje. Da, človek je prost, govorite današnji svobodnjaki, od nikogar odvisen, zato bo pa ob uri sodbe prejel vsak po svojih delih, kakor je zaslužil.

\* \* \*

#### **Kaj poreko slovenski socijalisti na ta-le protest?**

V Londonu je 14. maja, kakor poroča "Universe", neodvisna delavska stranka soglasno votirala strogi protest "proti nečloveškemu počenjanju Callesove vlade."

Mr. Albert E. Albery, predsednik stranke, je izjavil: "Kolikor mi je znano, ni noben član naše stranke katoličan. Navzlic temu pa mi kot socijalisti ogorčeno protestiramo proti nasilnemu početju v Mehiki, ki je v škodo

skromnim delavcem, katerih edina krivda je, da nočejo zapustiti tudi pred očmi smrti, vere svojih očetov."

\* \* \*

#### **Naznanilo slovenskim starišem.**

Naš komisariat svetega Križa je dosedaj vzgojil deset mašnikov. Vsi so dovršili svoje študije v kolegijih in do zvršetka bogoslovskega ved po posredovanju našega komisarijata. Poleg teh sta še dva naša mašnika dovršila četrto leto bogoslovja pri nas v Lemontu. Torej lep uspeh beleži naš komisariat v dobi šestnajstih let svojega obstoja.

Pri sedanjih razmerah ni pričakovati, da bi se mogli slovenski mladeniči vzgojevati za vzvišeni duhovski stan drugje kot v našem komisarijatu; kajti vrata Amerike so zaprte. Iz tega vsakdo izprevidi, kako vzvišeno, pa tudi pozrtvovavno nalogo vrši naš komisariat v korist našega naroda v Ameriki. Velikanske žrtve je prinesel naš mladi komisariat, da je vzgojil dosedaj toliko mašnikov, ki že delajo in bodo delali za pravo, časno in večno korist naših rojakov v Ameriki ter drugih, ker večina njih je bila rojena v Ameriki.

Ni se še javljalo, koliko je žrtvoval dosedaj naš komisariat za vzgojo našega duhovskega naraščaja v Ameriki. Povem, da

je v ta namen plačal samo v zadnjih dveh letih za klerike in dijake sveto sedemtisoč triindevetdeset dolarjev in 40c. Pri tej svoti pa niso všteti stroški za vzdrževanje bogoslovcev v domačem semenišču pri nas v Lemontu v zadnjih treh letih.

Vse te žrtve je doprinesel naš komisariat dosedaj in hoče storiti za vzgojo slovenskih mladeničev tudi v prihodnje do skrajnosti, samo da ne bo naš narod čez nekaj let ostal v Ameriki brez svojih duhovnikov.

Na vas, krščanski slovenski stariši, je zdaj ležeče, da nam pošljete svoje dobre sinove, o katerih upate, da jih kliče Bog v duhovski in redovni stan. Mi jim bomo poskrbeli vzgojo v drugih kolegijih, ker nimamo še svojega, za primeroma malo plačo \$220 za šolsko leto. Ta svota je v resnici malenkostna pri sedanji visoki ceni živil in krščanski stariši jo bodo utrpeli z veseljem za svojega sina, prihodnjega mašnika Gospodovega.

Sprejeti bodo samo učenci, ki se dovršili osemrazredno župnijsko šolo ter se žele posvetiti duhovskemu stanu v našem redu sv. Frančiška. Priglasitve pismene ali ustmene sprejema do konca meseca avgusta ter daje vsa nadaljnja pojasnila **provincijalni komisariat v Lemontu, Ill.**

M. Elizabeta:

#### **POZNAM TE . . .**

Poznam te, Mati sveta,  
v nebeško luč odeta  
si vedno pred menoj.  
Vse tvoje blagoslove  
in tvojih rok darove  
spomin ohranja moj.

Zavest, da roka tvoja  
zlati vsa pota moja,  
je mojih dni sladkost.  
Kako si me ljubila,  
kaj zame si storila,  
to moja je skrivnost.

Poznam te, moja Mati  
in v sveti dom tvoj zlati  
pogled uhaja moj.  
Kdaj prvkrat pozdravi  
te v nedosežni slavi  
otrok presrečni tvoj?

## Iz našega ofisa.

### ZAHVALE.

Zahvaljujem se Materi božji, sv. Tereziji in presv. Srcu Jezusovemu za uslišano prošnjo v važni zadevi. Priloženo pošiljam mali dar.

Marg. Pattelli, Brooklyn, N. Y.

Najlepše se zahvaljujem sv. Jožefu in vsem priprošnjikom za uslišano prošnjo Alojzija Stare, Valley, Wash.



Mrs. Mary Glavan.

Najlepše se zahvaljujem Mariji Pomočnici na slov. Brezjah v Lemontu za uslišano prošnjo. Imel sem važno zadevo za rešiti, pa nisem mogel dobiti na nikak način pojasnila. Zatekel sem se k naši ljubi Materi in takoj se je našel človek, ki mi je celo zadevo pojasnil ter me tako rešil velikih stroškov in bridkosti. Res, o Marija, nikogar še nisi zapustila, kdor se je z zaupanjem k Tebi zatekel. Bodite Te čast in hvala!

Neimen, Ott., Illinois.

### ŠMARNICA MARIJI.

Cvetoči maj od nas odhaja,  
Marija pa pri nas ostaja,  
ker Ona nas ne zapusti,  
dobre vedno nam deli.

Kdor Njej zvesto se priporoča,  
se varstvu Njemu izroča  
Marijine ljubezni žar  
objel ga čisti bo vsikdar.

Si željo mojo izpolnila,  
ko sem zaupno Te prosila. —  
Zato moj up edino Ti  
življenju mojem vedno si.

O, hvala Tebi tisočkrati;  
Slovencem vedno zvesta Mati!  
Minul že majnikna je čar,  
ljubezni Tvoje žar — nikdar.

Rosie Zdešar, Cleveland.

### DAROVI V BLAGU.

Mrs. Lucija Gregorčič, darovala dijamantni prstan; Martin Gaber, Chicago, ob priliki romanja dal tri torte; John Sever, Chicago, tri krasne Trays; Clara Blaes, sveže cvetlice; Mrs. Bambich iz Fredana, Kansas ponovno poslala več rožnih sadik; Martin Shifrer, So. Chicago, pa je daroval večjo množino mizarskega orodja.

**Darovi za cerkev in šmarnice pri Mariji Pomagaj.**

Joseph Muhich \$1, Jerney Ceplak \$1, N. Kvas \$1, Frances Korošec \$1, Joe Mrvar \$5, Frank Perovšek \$1, Mary Zugel \$1, Mary Globokar \$1, Josephine Blažič \$2, Anna Potokar \$1, Josephine Pintar \$1, Mary Sivic \$1, Josephine Arh \$1, Apolonija Guzel \$1, Anna Podbrekar \$1, Mary Ahlin \$1, Matija Kavas \$1, Margaret Sukle \$1, Mary Svigel \$1, Joseph Russ \$1, Mary Globokar \$1, Rosie Krašovec 50c, Mary Markovich \$1, Helena Kocman \$1, Mrs. K. Peterrel \$1, F. Kristan \$2, Terezija Pavlič \$1, Frances



Mr. Joe Grdina.

Tomšič \$2, F. Opeka 25c, Neimen, Gilbert 70c, Antonija Ferlan \$1, Frances Sherek \$2, Mary Repenšek \$1, Joseph Valenčič \$1, Neimen, Forest City \$1, Marjeta Sveti \$2, Elizabeta Skraba \$1, Joe Gradishar \$1, Frances Gornik \$1, Jenie Pavlich \$2, Josephine Mesec \$2, Agnes Zugel \$2, John Ozoblt \$3, Mrs. L. Adamich \$4, Barbora Kochevar \$1, Frances Skulj \$1, Jerica Pavčar \$1, J. Oberstar \$1, Klara Jeglič \$5, Katerina Medved \$1, John Klemenčič \$1, Antonija Nemgar \$1, Johana Glikar \$1, Jakob Bachnik \$2, Katie Mikan 50c, Antonia Hudales \$1, Anna Kolar \$1, Agnes Gundel \$1, Jennie Jereb \$1, Anna Penka \$1, Rev. Jos. Setič \$1, Mary Hegler \$1, Neimen, 55c, Neimen, Steelton \$1, Anna Beličič \$2, Neimen, Pittsburgh \$1, Helen

Turk \$1, Terezija Narobe \$1, Rosie Russ \$1, Mrs. Joe Beseničar \$1, Frances Moleskar \$1, Mary Koprive \$1, Jera Urbančič \$1, Antonija Debelak 50c, Katarina Remec \$1, Mary Grahek 50c, Katie Simonič \$1, Mary Košmerl \$1, Neimen, \$1, Neimen \$2, Terezija Lindič \$1, Frances Podbevšek \$1, Miss L., Cleveland \$1, Margaret Mali \$1, John Lahajnar \$1, Alojzij Opeka 25c, Anton Mohar \$9, Josephine Kocin \$1, Mary Petek \$1, Barbara Globočnik 50c, Mary Potočnik \$2, Agnes Fugina \$1, Frank Stokar \$1, Louis Simonelič \$1, J. Kastelic \$2, Mary Metesh \$1, Mrs. Rechak \$1, po bratu Cirilu \$1, Mary Intihar \$1, Mrs. Jankovski 25c, Joseph Kasun \$1, Mary Bozick \$1, Josephina Redna \$1, Math Runich \$1, Mary Molek \$1, Mary Horvat \$2, Mary Gornik \$1, Alojzija Stare \$1, Anna Tokan \$1, F. Becjan \$2, Anton Stiglitz 50c, Terezija Aufderklam \$4, Geo. Reber \$2, Frances Plauc \$1.

**Za kolegij so darovali:**

Frances Jenko 50c, Frances Zbašnik \$1, Math Tekavec 30c, Neimen, \$10, Fr. Benko \$1, Anna Pajk 10c, John Krek \$5, M. Malingri \$1, Rosie Zdešar \$5.

**Za list Ave Maria so darovali:**

Mary Kržičnik \$1, Gertrude Herauer \$1, Ivana Merkun \$1, Alojzija Godec \$1, Johana Leskovec 50c, Družina Kolman \$2, Mrs. Leo Adamič \$5, Anna Sterle \$1, Mary Hegler 45c, Magi Skoff \$2.50, Alojzija Grahec \$1, Frances Smole \$1, Mary Ivanc 50c, Jernej \$1, L. Kral 50c, John Sneh \$2, Mary Dogala 10c, Ivana Oblak \$1, Josephine Kranc \$1, J. Leskovec 50c, Mrs. Anton Okolish \$1, John Krek \$1.50, Josephina Kervin \$3, Antonija Glatz \$2, Mrs. Sternard 25c, John Renar 50c, Po bratu Cirilu iz Cleveland \$5, Johana Kolar \$1, L. Pirman \$1, T. Zakrajšek \$1, J. Zakrajšek \$1, Agnes Struck \$1, Geo. Kuhar \$1, Anton Milavc \$1, Agnes Xeller \$1, Rosie Zdešer \$1, Rosie Možina \$1, Terezija Aufderklam \$1.



Mr. J. Resnik.

**Darove za Apostolat, za lučke in za sv. maše bomo priobčili v prih. številki.**

Rojakom naznanjam, da jim sedaj lažje postrežemo s svetimi mašami, ker imamo tri duhovnike več.

Stare letnike Ave Marije so nam doslej poslali:

Mr. M. Bluth, Joliet; Mrs. Hace in Mrs. Hočevar, obe iz Clevelanda.

Tem in vsem našim dobrotnikom naj Gospod Bog povrne z nebeškimi darovi!

#### IZ UPRAVNIŠTVA.

Vse tiste cenzene rojake širom Amerike, ki nameravajo poslati kake slike za naš bodoči koledar prosimo, naj to storijo kmalu, da bomo pravočasno preskrklišeje. Upamo, da nam bodo pomagali beli klišeje. Upamo, da nam bodo pomagali kriti stroške.

Iz mnogo krajev smo dobili že oglase za bodoči koledar. Tiste pa, ki jih še niso poslali, prosimo, naj to storijo vsaj do 15. avgusta. Seveda jim bomo hvaležni, ako

nam oglase pošljejo prej, ker bomo tako lažje vse pravočasno uredili. Cenzene trgovce in podjetnike opozarjam, naj ne zamudijo ugodne prilike in naj čim prej svoje podjetje priporočijo v našem koledarju. S tem bodo mnogo koristili sebi in nam. Mnogo podpornih organizacij in društev je pretekla leta oglašalo svoja društva v našem koledarju. Po teh oglasih so organizacije pomnožile število članov. Posnemajte jih, ne bo Vam žal!

Večkrat slišimo pritožbe, od raznih strani, češ, da ni njihove zahvale priobcene v listu. Opozarjam, da mora biti izrecno javljeno, če hoče kdo imeti zahvalo priobčeno v listu. Nikakor se pa ne moremo ozirati na iste, ki pišejo, da se zahvaljujejo za to ali ono uslušano prošnjo, ne omenijo pa, da hočejo imeti objavljeno. Prosimo, upoštevajte to!

Mnogokrat smo že opomnili cenzene naročnike, naj upoštevajo številke, ki so označene zraven naslova. Prva pomeni mesec, druga pa leto, do kedaj imajo na-

ročnino poravnano. S tem, da gledate na to, nam prihranite veliko nepotrebne dela in sitnosti.

Nadalje javljamo, da je naša nova zastopnica v Milwaukee Mrs. Lucija Gregorič, ki jo toplo priporočamo vsem ondutnim rojakom. Njen naslov je: 372 Washington St., Milwaukee, Wis.

Naši zastopniki v Clevelandu so: Newburgh Rev. J. Oman in Mr. J. Resnik. Collinwood in Nottingham Mrs. Mary Glavan, pri sv. Vidu, West Park in druge male naselbine Mr. Joe Grdina. Vse cenzene rojake v ondotnih naselbinah prosimo, da jih podpirajo pri njihovem težavnem delu; kajti oni se trudijo za napredek katoliškega čtiva, ki je dandas tako neobhodno potreben.

Naš vrli potovalni zastopnik brat Cyril Jordan se sedaj nahaja v državi Illinois. Upamo, da ga bodo gotovo vsi veseli. Vneto in požrtvovalno deluje za razširjanje našega lista. Mr. Frank Ulčar se pa nahaja kot naš zastopnik v Minn. Tudi njega priporočamo ondotnim rojakom.

Ljubljana. Maršal-trg.  
SLOVENIAN  
CAPITAL  
JUGO-SLAVIA.



To pot se je Mladinski oddelek malo raztegnil. Nič ne de. Sedaj so tako počitnice in mladina bo imela čas, da prebere te vrstice. Imam par pisem in tudi nekaj angleških člankov. Zato bom mladinske prispevke razdelil v dva dela: Pisma (letters) in Članki (articles).

Obenem se moram precej spočetka zahvaliti vsem sotrudnikom in pomočnikom. S posebno pripravljenostjo mi je stal ob strani poljski župnik v Jolietu, Rev. Stanislav Derengowski, zato sem tudi njemu dolžan zahvalo.

## NAŠI MLADINI.



### I. ČLANKI. — ARTICLES.

#### FOURTH OF JULY.

THE Declaration of Independence was adopted July 4th, 1776, by the unanimous vote of twelve states, New York alone not voting. It was afterward ratified by a convention of that state. It was engrossed and signed on August 2 by all the members of Congress present. John Hancock was President of the Congress at that time. With the Declaration of Independence was the birth of the United States. This is indeed a beautiful thought, for that document gave us our Liberty as American citizens.



A grand comparison can be applied to our lives as Members of the Roman Catholic Church. At Baptism we were freed from the grip of Satan, when the words of Baptism were pronounced over us with the pouring of water of Salvation, on our heads in the form of the cross. Our document of Freedom and Liberty is our Baptismal certificate. Our document of Freedom and Liberty is our Baptismal certificate. The possession of this document does not make us good Catholics, but it consists in the translation of those declarations, namely the commandments and precepts of the church, into definite action. Do you pay serious attention to the fulfillment of your duties as Catholics? The answer to this question is left to each individual, for if you are a good Catholic you will also be a good American citizen. Take for example the popular American citizen of to-day, Alfred E. Smith, Governor of New York State; what better type of a Catholic can we find at this time. He is a true Catholic and a true American citizen.

—Rev. B. S.

\* \* \*

To know any immigrant language is money in a man's pocket.

—(American writer E. G. Balch.)

\* \* \*

#### SS. CYRIL AND METHODIUS.

(July 5th.)

In the unfolding of ages there arise from time to time great nations and great personalities. Their imprints are deeply embedded on the turns of history, and time itself confirms their greatness. History can do naught but sing their fame.

In the arrangement of time and its succession, Saints Cyril and Methodius arose whom history twines together, and at the mention of these two personalities the history of Slav Catholicism unfolds itself, because these two prelates are the dominating characters of Catholicity among the Slavs.

SS. Cyril and Methodius were brothers of a noble Thessalonian family who spurned high worldly honors to give two remarkably zealous lives to the priesthood. They were born in 827 and 826 respectively. When a call for Christian missionaries came to Constantinople from Moravia, the brothers were chosen. The great instrument of their success was Cyril's linguistic labors. He translated the Gospels and Church Liturgy into Slavonic, constructing his own alphabet with such scholarliness that it has survived as the Cyrillic alphabet. Later he added the entire Bible, and with his brother brought the Catholic service to the masses in their native tongue. The seed of Catholicism was instilled into a Slavonic race. The forbearers accepted the teachings of Christ, and handed down to future generations the seed that these two Apostles planted. They handed

a tradition replete with the labors of the Saints; they left a religion they suffered for; passed to future ages the Catholic Faith deeply rooted.

Political influences strongly adverse to the teachings of the two Saints, threw St. Methodius into prison where he languished for three years, while his opponents held the ascendancy. St. Cyril died in Rome in 869. St. Methodius, however, commanded and made Archbishop of Moravia, worked vigorously until the fall of Wratislaw and his imprisonment.

—Rev. B. H.

\* \* \*

#### "A LIFE SAVER."

**Slovene (Jugoslav) Poetry, by Ivan Zorman.**

In these, modern and enlightened days the question is often asked, "What is going to become of our young Slovenian-American folk as regards their mother tongue?" No one was able to answer this question nor to propose a remedy for this embarrassing situation, until Mr. Zorman conceived the happy, and at the same time, life saving idea of translating a few of the more important Slovenian poems into the English language. This little volume can most justly and appropriately be termed a life saver, for our young generation was about to sink for the third time under the waters of ignorance concerning Slovenian history and customs, when this booklet was edited, to enlighten and guide it. This book was not only edited for the edification of the younger folk, but also to recall to the minds of those Slovenians who left their native shores many years ago, the poems which they learned in childhood.

It is only proper now that a brief description of this beautiful little "life saver" be placed before the eyes of the young people. This little book which is bound by an attractive light blue cover, contains about a hundred pages. There is an appropriate preface by the author wherein he discloses the purpose of his work. We then have a short history of the Slovenes and their country; also a word on the culture of the Slovene people, their customs and traditions and the influences which have shaped out the Slovenian life. We then come upon a few short and interesting biographies of the more important of the older Slovenian poets.

First, of course, we get a peep into the life of the greatest of the Slovenian poets, Franc Prešeren. It is said that he derived the inspirations for his masterpieces from the locality in which he was born, namely, Lake Bled, which is the most beautiful spot in Carniola, with its enrapturously blue water, surrounded by snow-capped mountains. Prešeren had to evolve a poetic diction from the undeveloped Slovene language. He is the true Shakespeare of Slovenian poetry. He was also well versed in the Roman and Greek classics and derived much from the

Italian, German and English poets. Though he learned much from these outside influences, the Slovenian spirit and thought predominates in his poems. He is well known for his beautiful poem, "Memento Mori" (Remember that you must die).

We then have brief sketches of the lives of the lesser poets, as: Fran Levstik; Simon Jenko, who is the composer of the warlike Slovener national hymn, "Advance"; the poet-priest, Father Simon Gregorčič, who was dearly loved by the Slovenian people; we then have Anton Aškerc, who is well known for his epic poems and ballads; then follows Rev. Ant. Medved, who was a contemplative poet; and, finally, Anton Funtek, who is known as a translator of prominent masterpieces of other languages.

The next feature of this handy book are the poems themselves. Some of these poems have already appeared in Mr. Zorman's Second Book, he having edited four books to date. They are arranged so that the poet's name appears at the top of the page and his respective poem beneath. On the one side of the page we have the original in Slovenian and on the other, the English translation by Mr. Zorman. The poets are arranged in the order given above.

Now a word as regards to the translations by Mr. Zorman. He clings to the original as closely as it is possible to do so. Mr. Zorman's knowledge of meters makes the reading of the poems very easy. The English diction is also very fine and the proper words are used in their proper places. These poems can be readily understood by the younger folk and every good Slovenian mother and father should see to it, that this book occupy a prominent place in their home. Before we bring this little article to a close, we would like to express the hope of soon seeing another of Mr. Zorman's work, but this time on the works of the modern Slovenian poets.

This delightful and instructive booklet can be easily obtained by writing to the author himself at the following address: Mr. Ivan Zorman, 6820 Edna Ave., Cleveland, O.; the price is \$1.25.

—Rev. E. G.

\* \* \*

### SLOVENIAN FOLKSONGS.

There are many beautiful American songs, composed mostly by Stephen Foster; we call them American folksongs. We all know "Home, Sweet Home," "Old Black Joe," "My Old Kentucky Home," "Old Folks at Home," "Yankee Doodle" and others.

The Slovenian Nation is but a small one compared with the great American Nation. Nevertheless we, Slovenians, have a real treasure of beautiful folksongs that can stand a comparison with folksongs of any other nation in the world, regardless

of its size. Our late Bishop Slomšek is credited with some, like "En hribček bom kupil," "Preljubo veselje," "Glejte že sonce zahaja," still the origin of most of them is unknown. These songs were inherited from generation to generation and were not printed till recent time.

There is a great variety in Slovenian folksongs. Some are patriotic in general, for instance, "Kdor ima srce," some express but local patriotism: "Pridi Gorenje," "So ptičice zbrane." Many sing of beautiful Slovenian places: "Otok bleški," "Po jezeru." Others reflect soldier life: "Oj ta vojaški boben," "Pobič sem star šele osemnajst let," "Tam za turškim gričem." Longing for home can't be described better than it's done in "Kje je moj mili dom." All the misery of a poor orphan is shown in "Ciganska sirota" or in "Slepec." Deep sorrow can't be expressed better than in "Ko ptičica sem pevala," "Pojdem v Rute," "Zagorski zvonovi." There are lot of gay ones and even comical ones, too. Just think of "En šuštar me je vprašal," "Čuk se je oženil," various "Ribniške." If we were to continue this classifying and to give samples of all the songs that sing of nature, flowers, trees, birds, spring and winter, we would never come to an end. There also seems to be no limit to romantic and erotic folksongs, nor to those of religious character.

All these songs are interesting, to say the least, and can never be praised enough, as they are being understood and sung by a real master like Mr. Šubelj, the opera singer from Ljubljana, who is at present on a concert tour in the United States. Due to his professional training, unusually deep feeling, mellow voice and charming personality, he shows the Slovenian folksong at his best. Recently he gave two concerts in St. Stephen's Hall in Chicago; both very successful. He will sing in the future not for Slovenians only, but also for American people in general, in order to make all familiar with our folksongs. If you have an opportunity to hear him, do not miss it.—I. R.

\* \* \*

### "MOTHER'S DAY".

Directed and presented by the "Busy Bee Girls" of the St. Stephen's Parish, Chicago, Ill., Sunday, May 13, 1928.

#### PROGRAM.

Introduction .....	Rev. Pastor
"Thank You" .....	President
Vocal Solo .....	Dorothy Banich
Ghosts in the Boarding School. (Comedy in one act.)	
Annie .....	Mary Grill
Lizzie .....	Frances Pogline
May .....	Mary Madic
Miss Brown .....	Pauline Grill
Gladys .....	Theresa Kaisre
Scene: In a Class Room.	
Greetings to Mother.	
Russian Tog .....	Elsie Wencel
The Sibyl Gets New Partner. (Farce comedy in one act.)	
Mlle. Lenormand .....	Anna Madic
Martha .....	Julia Pasdertz

Clara ..... Angela Passdertz  
 Ida ..... Anna Perko  
 Scene: The Sibyl's Room.  
 "Everywhere you go" ..... Harriet Wencel  
 "Mother" ..... Berince Fajfar  
**The Fatal Quest. (Tragedy in four scenes.)**  
 King ..... Dorothy Banich  
 Queen ..... Theresa Kaiser  
 Princess ..... Anna Perko  
 Duke ..... Frances Pogline  
 Scene: The King's Palace.  
 "Ramona" ..... Lillian Pogline  
 Girls Scouts of St. Stephen's make their debut.  
 "Onward Girls Scouts" ..... Girl Scouts  
 "Oh Aunt Jemima" ..... Girl Scouts  
 Club Song ..... Busy Bee Girls

**ACKNOWLEDGMENTS.**

Music during intermission ..... Lillian Pogline  
 Furniture for the Scenes furnished by the General Furniture Co.,  
 18th and Loomis Streets.

**Mr. Anton Šubelj,****Master of Slovenian Songs.**

Costumes for the Plays ..... Dittert Costume House  
 Piano accompaniment ..... Lillian Pogline  
 For Mothers: A beautiful plant will be raffled, during the afternoon performance. Mothers will receive free chances.

To our friends: We are taking this opportunity to thank your generosity and co-operation. And our motto is:

Busy Bees, Busy Bees, always aim to please.

**II. PISMA.—LETTERS.**

Sheboygan, Wis., 16. maja 1928.

Častiti Father:

Jaz sem otrok sedemga razreda u šoli svetega Cyrila in Metoda. Jaz bom štirnajst let stara dne drugega Julija. Naši sestri ime je Sestra Mary Lavoslava.

Mi smo imeli štiridesetno pobožnost dne četrtega, petega, in šestega Maja. Mi dekllice smo imeli našo uro od petnajst minut do štir do pol treh. Tiste otroc, katere so prišli vsak čas so dobili vsak eno čokolato.

Dne sedemga smo imeli šolski piknik v Zeleni Dolini. Vsi smo se vozili tja zutraj in zvečer smo se vozili nazaj. V Zeleni Dolini smo šli na britof. Mi smo se igrali. Blizu britofa je pa voda. Mi smo šli čez vodo in sem se v noge zmocila.

Tam je Base Ball Park. V katerem se dečke igrajo. Včasih še stare može se igrajo tam. V Zeleni Dolini imajo veliki Park.

To je vse kar imam jaz za povedat. To je konec mojega pisanja. Vas lepo pozdravi

**Mary Meshnig.**

**Odgovor:**—Ti si pa res korajžna! Sama si sestavila pismo, kakor je pristavila sestra Lavoslava. Pustil sem Twoje pismo tako, kakor si napisala. Imam poseben namen z njim. Je sicer notri par napak, vendar niso tako hude, da bi bilo za obupat nad slovenščino in slovenskim jezikom v Ameriki. Samo, ko bi se vsi zavzeli za stvar in pomagali mladini, pa bi šlo. Opozoriti bi

jih morali na slovnične napake. S prihodnjim mesecem bomo začeli kar v mladinskem oddelku na kratko razlagati slovensko gramatiko (grammar). Ob tej prički Te bom opozoril samo na dve bolj vidni napaki: V slovenščini ne rečemo vedno jaz, mi — ampak le tedaj, če hočemo povdariti osebo. Pravilno je torej: sem otrok sedemga razreda, imeli smo štiridesetno pobožnost. Ve dekllice ste pa imele uro najbrž ob tricetrt na štiri do pol petih, kaj ne?

To pa je res lepo, da Vam dajo v Sheboyganu za vsako uro po eno čokolado. Tako bi še jaz šel molit pred Najsvetejše. Veš, tudi jaz imam rad čokolado, samo da malokedaj pride do nje. V samostanu ne smemo biti sladkosnedneži, sicer bi kmalu prišli na kant. Tudi ljudje bi nas ne hoteli podpirati, če bi zvedeli, da si privoščimo take reči.

V Zeleni Dolini ste imeli šolski piknik in tam je tudi pokoj-

pališče ali "britof", kakor praviš. Če bom kedaj prišel v Sheboygan, bom tudi jaz šel pogledat tjakaj. Do 2. julija, ko boš stara štirinajst let, še menda ne bom mogel priti. Zato Ti pa kar takaj čestitam in Ti želim zaenkrat zraven še petkrat štirinajst let. Kaj misliš, koliko boš stara tedaj, kadar boš dočakala toliko let? Odgovori.

Prav lepo Te pozdravljam. Izroči pozdrav tudi č. sestri Lavoslavi.—Urednik.

\* \* \*

101 Hayes St., Eveleth, Minn., May 17, 1928.

Dear Sir:—

I never was so glad as when I got the St. Anthony Padovanski that you sent to my mother.

I am 13 years old and my Namesday is on June 13.

I am an altar boy in Holy Family Church of which Father Leskovic is Pastor.

I am in the 7th Grade and will be promoted to the 8th Grade.

My mother and I were very glad when we received the beautiful St. Anthony. On that day I made a little altar and I burn candles on it too. I hope that I will always like St. Anthony as I do now.

I will try to sell some more Ave Marias with my mother. When I will be a big boy, I will come to Lemont and see you and your church. My mother was in Lemont two years ago, July 5th, 1925. I am sending you 50 cents for your trouble and thank you very much for the St. Anthony.

From

Anton Repar.

P.S.:—Please burn a candle for me on my Namesday, June 13.

**Odgovor (Answer):**—Kar po slovensko Ti bom odgovoril. Upam, da bodo Tvoja mama tako dobri, da Ti bodo razložili, če ne boš vsega razumel. Saj Te imajo gotovo radi, ker so Tebi darovali kip sv. Antona Padovanskega, ki smo jim ga poslali v dar. Dobili so štiri nove naročnike za Ave Marijo, dobili jih bodo še več, če jim boš pomagal tudi Ti, kar obljudbljaš.

Prav veseli Te bomo, ko boš prišel pogledat k nam v Lemont. Mogoče boš celo ostal pri nas. In tedaj boš sam nosil tako obleko, kakor jo vidiš pri svetem Antonu. In sveti Anton Te bo še bolj vesel.

Za Tvoj god smo prižgali lučko, kakor si naročil.

Prav lepo Te pozdravljam in izročamo pozdrav tudi Tvoji dobri mami!

V imenu vseh gospodov:

Urednik.

\* \* \*

Sheboygan, Wis., May 18, 1928.

Rev. and Dear Father:—

As a pupil of the seventh grade of St. Cyril and Methodius School, Sheboygan, I am quite happy to write a few lines to you for I know that you love your little friends and that you are interested in everything concerning us.

Our school is located on New Jersey Avenue. Right opposite is a boulevard, where we play baseball. We are taught by Franciscan Sisters. Every morning we go to church to hear Mass.

A week ago we had the Forty Hours Devotion. The Blessed Sacrament was exposed three days. The children of every grade had a certain hour to pray. May 6th the devotion concluded with a procession of the school children. The boys wore white waists and the girls white dresses. We carried pink roses.

May 7th our pastor, Rev. James Cherne, arranged a school picnic for us at Green Dale.

Green Dale is a splendid picnic ground with a forest of sweetly smelling cedar trees. A little brook also flows through the place. Hidden among the trees there is a bubbling spring which supplies us with cool, refreshing drinking water. Green Dale also has a cemetery, where our dead parishioners are buried. Adjoining the cemetery is our wonderful play ground where we play our games.

At the picnic we were given a hearty dinner. We really had a jolly day. Some children were playing base-ball. Boys were catching crabs in the brook and the girls took pleasure in playing bat ball. We also had camp fires burning and our Boy Scouts built a lovely night shelter. Our Girl Scouts tried to make one but failed. They are girls, you know. Our Sister

caught a young rabbit while strolling through the forest. She was at first a bit frightened. Soon she discovered that it was not a rat but a poor little rabbit who went astray.

Our grade is proud of our base-ball team, which won many games from public schools. We lost but one. We call ourselves the C. and M. Stars.

I hope that you are satisfied with my report. In case you were not you will tell me so, won't you? You will also excuse me for not writing in our mother language. I know how to talk Slovenian, but I am afraid of spelling mistakes.

With best regards to you and to all little readers of Ave Maria, I am

respectfully yours,

John Vertačič.

**Answer (Odgovor):**—Ker znaš govoriti slovenski, Ti bom po slovensko odgovoril.

Seveda sem zadovoljen s Tvojim poročilom. Je precej dajše, kakor Tvoje sošolke Mary Meshnig. Posebno izlet v Green Dale si lepo opisal. Kaj pa je naredila častita sestra Lavoslava z zajčkom, ki ga je ujela? Ali ga je nesla s sabo?

Poskusni še večkrat kaj napisati. Opiši mi, kako boš preživel velike počitnice. In ker boš imel sedaj več časa, potрудi se, da boš napisal po slovensko. Nič za to, če bodo notri napake. S tem, da delamo napake, se učimo.

Pozdravlja Te prisrčno, Tvoj udani

Urednik Ave Marije.

\* \* \*

Joliet, Ill., May 19, 1928.

Spoštovani gospod,

Rev. Father Salesius!

Mama so nam povedali, da bi radi videli, ko bi Vam kaj napisali o naših srednjih šolah v Jolietu. Jaz obiskujem High School pri La Salle Brothers. Na tej šoli se je pred kratkim odlikoval Slovenec Ralph Zupanec. Zato Vam bom napisal nekaj o njem. Prilagam tudi spis od svoje nečakinje (niece). Obiskuje akademijo sv. Frančiška in je o njej nekaj napisala.

#### STUDENT OF DE LA SALLE, JOLIET, WINS FIRST HONORS IN ESSAY CONTEST.

Ralph Zupanec, a junior, at the De La Salle High School of Joliet, Ill., was awarded first prize in an Essay Contest conducted under the auspices of the District Assembly of the Fourth Degree Knights of Columbus for the District of Northern Illinois. This contest was open to all Junior and Senior students of the Public, Parochial and Private High Schools or Academies, where such schools are of recognized standing in the counties of Boone, Bureau, Carroll, Cook, Daviess, De Kalb, Du Page, Grady, Henry, Kane, Kankakee, Kendall, Lake, La Salle, Lee, Mercer, McHenry, Ogle, Putman, Rock Island, Stephenson, Whiteside, Will, and Winnebago.

The subject of the Essay for this contest was, "The Critical Period in American History—1783 to 1789."

The winner of the contest has been an honor student at the De La Salle since his entrance three years ago. His reward for securing first honors carries with it a cash prize of \$75.00. Second honors, a cash prize of \$50.00, was won by John L. Durkin, a student of Loyola Academy of Chicago. Marie Bohn, a student of Mercy High School, Chicago, won third place, and a cash prize of \$25.00. Among those receiving honorable mention was Richard D. Phalen, also a student of De La Salle, Joliet.

The judges of the contest were as follows: Edw. J. Tobin, Superintendent of Schools for Cook County, Rev. D. F. Cunningham, Superintendent of the Chicago Parochial Schools, and Hon. Andrew A. Bruce, Professor of Law, Northwestern University.

Ralph Zupanec was a student at St. Joseph's Parochial School, Joliet, before entering De La Salle.

**Joe Turk.**

### SAINT FRANCIS ACADEMY.

Saint Francis Academy, whose magnificent building is located at Wilcox and Taylor Streets, Joliet, is one of the foremost high schools in the state. It is a Catholic Institution of learning for the higher education of young ladies in Illinois, conducted by the Sisters of Saint Francis of Mary Immaculate.

In the high school department, there are two hundred and eighty students enrolled. Department has five courses from which one may choose. They are the scientific, domestic science, art, classical, commercial arts and crafts course. In addition to the outlined subjects of the various courses, the girls are also taught the importance of being a possessor of a noble, komanj character.

The teachers are anxious to see their pupils advance, they put forth every effort to give a perfect training. If absent due to illness or other serious reasons, teachers are willing to arrange private classes for absentees. To sister Valeria, our principal, we owe a special word of appreciation, who, by her untiring efforts, is ever ready to assist the girls in every way possible.

### —Dolores Urbanik.

**Odgovor:**—Prisrčna hvala za trud! Priporočam se še. Napišita kaj za vsakokratni ameriški državni praznik, n. pr. za Decoration day, za Washington, Lincoln ali Columbus day in tako dalje.

Sprejmita oba prav lep pozdrav!

—Editor of Ave Maria.

Joliet, Ill., dne 1. junija 1928.

Cenjeni urednik Ave Marije:—

Odločila sem se, da Vam tudi jaz napišem nekaj vrstic iz našega slavnega Jolieta za Vaš priljubljeni list.

Gotovo Vam je že znano, da je Joliet zmagal v tekmi za godbo, tako da ga res lahko imenujemo slavno mesto.

Mesec majnik je že minul. Zdaj pa kmalu tudi pride konec šole. Ker imamo veliko dela in učenja sedaj, zato mi ni mogoče dosti misliti na igrače in zabavo.

Jaz sem letos v osmsem razredu. Ravno sedaj se pripravljamo za igro in za graduiranje, katero bomo imeli 17. junija.

Letos nas bode prav lepo število še čez osemdeset vseh skupaj. To je največje število, kar jih je še bilo do sedaj naenkrat.

Omeniti Vam moram še, da so naš častiti g. župnik J. Plevnik še vedno zelo slabega zdravja in se ne ve, kdaj bodo zopet popolno okrevati. Mi še vedno pridno molimo, da bi jim dobrí Bog kaj kmalu povrnil ljubo zdravje in moč, da bi zamogli še mnogo let ostati tukaj med nami, ki jih tako zelo potrebujemo.

Tukaj v naši cerkvi sv. Jožefa smo imeli slovesno sv. obhajilo dne 20. maja, in prvo sv. obhajilo pa en teden pozneje, 27. maja, ravno na Binkoštno nedeljo. Tudi moj mali bratec je bil med tistimi, ki so šli k prvemu sv. obhajilu.

Sedaj pa moram končati to moje prvo pismo, drugače se bojim, da bo predolg in bo šel v koš. Vam želim vse najboljše za list Ave Marije. — S spoštovanjem, Vam udana

**Mary E. Rolih.**

**Odgovor:**—Vaš Joliet je pa res slaven. Vaša srednja šola (High School) ima izmed vseh srednjih šol v Ameriki najboljšo godbo. Gotovo je med godci tudi kak Slovenec, kaj ne?

Kakor vse kaže, bo Vaš Joliet dosegel zmago tudi pri dopisovanju v Mladinski oddelek, če Vas namreč ne bo prekosil Sheboygan ali kaka druga slovenska naselbina. Videli bomo na koncu leta 1928. Tedaj bomo to razglasili v listu.

Sedaj si končala farno šolo. Videl sem Vas graduante in graduantinje v nedeljo, 17. junija. Na slavnost so me povabili Vaš gospod župnik. Upam, da so sedaj že boljši. Gotovo jim je pomagala Vaša molitev. In tudi k sv. obhajilu greste radi, kakor sem videl dne 13. junija, ko sem Vas precej obhajal. Ostane tudi sedaj dobri, ko ste graduirali in Vam je odprta pot do višjih šol.

Tvoj bratec je bil pri prvem sv. obhajilu na binkoštno nedeljo. Prosil bi ga, da bi mi napisal kako pismo, pa se bojim, da bi me pustil na cedilu, kakor me je pustil na cedilu bratec Adamičeve Kristine . . .

Napiši še kaj! Ne bojim se, da bi bilo Tvoje pismo kedaj predolgo, zato ne bo šlo v koš.

Pozdravljam Tebe in vse graduantinje in graduante;

**Urednik.**

### VSEBINA JULIJSKE ŠTEVILKE:

Moj Bog, Ti si velik! (Pesem)	str. 197	Ob srebrnem studencu. (Povest)	212-213
Okrožnica "Miserentissimus Redemptor"	198-201	Sličice iz Istre	214-215
Drugi govor o kolektah	201	Obisk pri vzhodnih patriarhih	216-217
Vzbudi se taščica! (Pesem)	201	O slovanski vzajemnosti	217
Zmaga presv. Srca. (Zgodba)	202	Ni mogočel! (Pesem)	217
Molitev k sv. Cirilu in Metodu	203	Glasovi od Marije Pomagaj.	218-220
Nočni vlonilec! (Črtica)	204-208	Poznam Te. (Pesem)	220
O, da bi bil kakor cvet. (Pesem)	208	Iz našega ofisa	221-222
Na pašniku. (Pesem)	208	Naši mladini	222-227
Novice od blizu in daleč	209-211		



## Slovenske in druge "Victor" plošče.

**VAŽNO!** — Z vsakim naročilom pošljite potrebno sveto. Pri naročilih od 5 plošč ali več plačamo poštnino mi. Ako pa naročite manj, kakor 5 plošč, pošljite za vsako ploščo 5c več za poštnino.

**Knjigarna  
Amer. Slovenec**

1849 WEST 22nd STREET,  
CHICAGO, ILL.

### NAJNOVEJŠE SLOVENSKE PLOŠČE, KATERE POSEBNO PRIPOROČAMO.

68923	Ženitovanje, 1. in 2. del. Slika s petjem in orkestrom.....	\$1.25
68924	Romanje, 1. in 2. del. Nabož. slika s petjem in orglami.....	1.25
78406	Vojški nabor, polka — Poročni valček, harmonika.....	.75
79483	Nagajivka, mazurka — Coklarji, šamarijanka, orkester.....	.75
79484	Vesela Gorenjka, polka — Korajža velja, polka, orkester.....	.75
80183	Oj, ta zakonski stan — Nova, stara pesem, smešna slika s petjem.....	.75
80184	Radi kotla v keho — Raubar na gauge, smešna slika s petjem.....	.75
80331	Jolietka slovenska polka — Zgubljena pesem, polka, orkester.....	.75
80332	Amerikanec v stari domovini, slika s harmoniko in petjem.....	.75
80333	V krčmi, 1. in 2. del. Slika s harmoniko in petjem.....	.75
80334	France, polka — Gozdn zvok, trumplan, orkester.....	.75
80481	Dolg, dolg fant, polka — Seničica, polka, orkester.....	.75
80482	Nocoj je luštna noč — Njega ni, petje z orkestrom.....	.75
80526	Ribniška — Naš maček, petje z orkestrom.....	.75
80527	Na Dolenjskem — Kadar so godci dobre volje, valček, orkester.....	.75

### NABOŽNE PLOŠČE.

19759	Blest Christmas Morn — In Heavenly Love Abiding, pet. s klav.	.75
19816	Christmas Fantasy, 1. in 2. del, orgle.....	.75
19820	Silent Night — Holy Night, orkester.....	.75
19822	Silent Night, vijol, flavta, harfa — Christmas Hymns, harfa.....	.75
19823	Silent Night, petje z orkest. — The Herald Angels, petje, orgle.....	.75
19833	The Birthday of a King — Star of the East, petje z orglami.....	.75
19967	The Palms — Stabat Mater, orgle.....	.75
19981	Hail, Queen of Heaven — Mother Dear, petje z orglami.....	.75
21216	The Rosary — Ave Maria, orgle.....	.75
21254	Hosanna — God so loved the World, petje z orglami.....	.75
21255	The Power of Jesus' Name — Jesus Christ is Risen, petje, orgle.....	.75
69698	Tiha noč, sveta noč — Sveti večer, petje z orglami.....	.75
78533	Hallelujah — Velikonočni zvonovi, moško petje z orkestrom.....	.75
78913	O Salutaris, Tantum ergo — Ave Maria, petje z oglami.....	.75
80158	Stille Nacht — O du Frohliche, vijolina z orkestrom.....	.75
80160	Kyrie, Sanctus — Benedictus, Agnus Dei, petje.....	.75
45519	Silent Night — Holy Night, petje z orglami.....	1.25
35768	Gloria from the Twelfth Mass — Messiah, Aleluja, petje, orgle.....	1.25
68924	Romanje k Materi božji, 1. in 2. del.....	1.25

### OPERA IN RAZNE.

67979	Slovenske zdravice — Svarjenje .....	.75
69317	Tolažba — Veselja dom .....	.75
69698	Sveti večer — Tiha noč .....	.75
69802	Ne bom se možila — Ljubca povej.....	.75
72206	Al me boš kaj rada imela — Oj ta Polončica.....	.75
72207	Ljubca moja — Otok Bleški .....	.75
72208	Oj ta vojaški boben — Pobič sem star šele 18 let.....	.75
72210	Slepec — Mila mila lunica .....	.75
72231	Oj zlata vinska kapljica — Povsod me poznajo.....	.75
72232	Sem slovenska deklica — Bom šla na planinice .....	.75
72364	Na gorenjskem je fletno — Ptiček in Tička .....	.75
72472	Na planincah — Barčica .....	.75
72514	Odpri mi kamprico — Prišla bo pomlad .....	.75
72707	Naprej! — Vse mine .....	.75
73721	Micka na šrauf — Na maškaradi .....	.75

# MIDWIFE:

Ima mnogoletno skušnjo in je potrjena od drž. oblasti.  
Na razpolago je vedno, po dnevu in ponoči. Postrežba  
točna in zanesljiva. Ce rabite nujo pomoč, pokličite  
telefon:

**Mrs. Chas. Stevens**

2831 D. 10th ST. INDIANAPOLIS, IND.  
Phone: Belmont 4072.